БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 188
30 ОКТЯБРЬ ШАНБА 1954 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

Колхозчилар! Меҳнат унумини оширингиз ва меҳнат интизомини мустаҳкамлангиз! Фан муваффақиятларини ва илғорлар тажрибасини ўрганингиз ва кенг жорий қилингиз! Колхозларнинг жамоат хўжалигини янада мустаҳкамлашни, колхозларнинг даромадларини ўстиришни ва колхозчиларнинг фаровонлигини оширишни та'минлайлик!

(КПСС Марказий Комитетининг Октябрь Чақириқларидан).

Янгийўл райони қолоқликдан чиқиши керак

Янгийўл райони пахтачиликни ривожлантиришда фақат областимиздагина эмас, балки бутун республикада салмоқли ўрин тутади. Янгийўллилар пахтадан йил сайин юқори ҳосил етиштирганликлари ва машҳур мўл ҳосил усталари блан ҳатто бутун иттифоқимизга танилган янгийўлли пахтакорлар бирнеча йиллар давомида юқори ҳосил етиштириб ва пахта тайёрлаш давлат планини муддатидан илгари бажариб келдилар.

Лекин Янгийўл райони кейинги йилларда нима учун пахта тайёрлашда қозонган илгариги шуҳратини йўқотиб, илғорликни қўлдан бой бериб қўйди? Нима учун кейинги икки-уч йил ичида янгийўлли мўл ҳосил усталарининг номи эшитилмай қолди?

Шунч э'тироф қилиш керакки, район раҳбарларидан тортиб колхоз раҳбарларигача ўзларининг илгариги шуҳратлари ва илғорликларига мағрурланиб, бу йил пахта тайёрлаш сур'атини яна бўшаштириб юборишга йўл қўймоқдалар. Улар «мўл ҳосил етиштирганмиз, планни албатта бажарамиз», деб хотиржамликка берилиб кетмоқдалар.

Тўғри, бу йил район колхозларининг далаларида етиштирилган мўл ҳосил пахта тайёрлаш давлат планини ошириб бажариш имкониятини беради. Шунингдек, Янгийўл райони етиштирилган мўл пахта ҳосилини ўз вақтида териб давлатга топширишни тезлатиш учун барча имкониятларга эга. Демак, бу йил районнинг орқада қолишига, пахта тайёрлашнинг кечиктирилишига ҳечқандай асос йўқ. Лекин районда бу имкониятлардан ўз вақтида тўла фойдаланилмаётир. Район ва кўпгина колхоз раҳбарлари амалий иш қилиш ўрнига сон-саноқсиз мажлислар ўтказиш, тантанали ва'далар бериш, ўринсиз сабаблар кўрсатиш блан чегараланиб қолмоқдалар. Шуни унутмаслик керакки, давлатга қуруқ ва'далар, баландпарвоз гаплар, ўринсиз баҳоналар эмас, пахта керак. Ҳозирги куннинг талаби шундай.

Район пахтакорлари бу йил давлатга ҳар гектар ердан 35 центнердан пахта етиштириб бериш мажбуриятини олганлар. Райондаги илғор колхозлар, бригадалар ва звенолар пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари тўғрисида рапорт бермоқдалар, илғор теримчилар ва механизаторлар социалистик мусобақада яхши кўрсаткичларга эришиб, мавсум нормасини ошириб бажармоқдалар. Шундай экан, нима учун орқада қолаётганларни олдингилар даражасига кўтариш учун тегишли тадбирлар амалга оширилмаётир? Бутун куч ва моддий техника воситалари йиғим-терим сур'атини кучайтиришга сафарбар этилмаётир?

Пахта йиғим-теримининг қониқарсиз аҳволда бораётганига сабаб шундаки, район партия комитети (секретари С. Мусаев) ва район ижроия комитети (раиси У. Мусаев) омма ўртасида жонли ташкилий иш олиб бормаётирлар, конкрет ва оператив раҳбарлик ўрнига пахта тайёрлашга расмиятчилик блан, юзаки раҳбарлик қилмоқдалар, колхозларга умумий кўрсатмалар бериш ва ҳархил мажлислар ўтказиш блан овора бўлиб қолмоқдалар. Улар қолоқ колхозларнинг пахта тайёрлашда орқада қолаётганликлари сабабларини яхши ўрганиб, амалий тадбирлар белгиламаётирлар, пахта териш ва тайёрлаш юзасидан берилган графикни кун сайин бажармаётган айрим колхоз раислари блан келишувчилик қилмоқдалар.

Район партия комитети ва район ижроия комитетининг бундай нотўғри иш услуби шунга олиб келмоқдаки, колхоз раҳбарлари ҳарсафар ва'далар бериб, оқибатда уларни бажармасликка ва ҳархил ўринсиз баҳоналар кўрсатишга одатланиб қолмоқдалар, улар контрольсизлик ва қат'ий талабчанлик йўқлигидан фойдаланиб, йиғим-теримда кескин бурилиш ясамаётирлар, пахта топшириш юзасидан кундалик графикнинг бажарилишини та'минламаётирлар. Шунинг натижасида район область ташкилотлари томонидан белгиланган графикни ҳам системали равишда бажармай келаётир.

Район колхозларида йиғим-теримда меҳнатнинг тўғри ташкил этилмаётганлигини кўрсатадиган мисоллар оз эмас. Айниқса энг йирик ҳисобланган Сталин номли, Свердлов номли, «Коммунизм» ва «XIX партс'езд» колхозлари пахта тайёрлашда орқада қолиб келмоқдалар. «XIX партс'езд» колхозига район партия комитетининг 2-нчи МТС зонаси бўйича секретари ўртоқ Авазов вакил қилиб бириктилган. Лекин ўртоқ Авазов йиғим-терим ишларини ташкил этишга жуда бўш раҳбарлик қилаётгани, тўғриси ўз вазифасини эплайолмаётганлиги учун ҳам бу колхоз кейинги вақтларда пахта тайёрлаш сур'атини жуда бўшаштириб юборди.

Шуни ҳам айтиш керакки, районда илғор теримчилар ва механик-ҳайдовчилар тажрибаси суст пропаганда қилинмоқда, пахта теришда юз бераётган камчиликлар эса жуда секинлик блан тузатилмоқда. Айрим колхоз раҳбарлари томонидан пахта териш машиналарига нотўғри муносабатда бўлиш каби чидаб бўлмайдиган фактлар ҳам содир бўлмоқда. Бирқатор колхозларда меҳнат интизоми бўш. Районда ишнинг ана шу муҳим томонларига жиддий э'тибор берилмаётир.

Ҳозирги иссиқ ва қуёшли кунларнинг ҳарбир куни ва ҳарбир соати жуда ғанимат. Халқимизда «Қолган ишга қор ёғар» деган мақол бор. Шунинг учун ҳозирги куннинг ҳарбир дақиқасидан имконият борича унумли фойдаланабилиш керак. Областимиз районларида пахта тайёрлашнинг боришини кўрсатадиган сводкаларни бутун жамоатчилик зўр э'тибор блан кузатиб бормоқда. Бу соҳада илғорлар эришаётган муваффақиятлар, илгарига қараб силжишни кўрсатувчи рақамлар бутун халқимизни бениҳоя қувонтирмоқда, бирор район ёки колхознинг пахта топширишда орқада қолаётганлиги эса ҳаммани ташвишга солмоқда.

Янгийўл районида шундай колхоз раҳбарлари ҳам борки, улар ҳамон «пахта очилмаяпти» деган ўринсиз баҳоналарни қилмоқдалар. Хўш, пахта ҳозир очилмаганда, қачон очилади? Бундай хотиржамлик кайфиятларига қат'ий барҳам берилиши керак. Янгийўлли пахтакорларимиз, механизаторларимиз ўз зиммаларидаги юксак жавобгарликни чуқур ҳис этишлари, пахта тайёрлашда умумий юксалишга эришиш учун ғайратларига-ғайрат қўшиб ишлашлари керак.

Шу кеча-кундузда ишнинг муваффақиятини жонли кишилар ва машиналар ҳал қилади. Янгийўлли колхозчилар ва механизаторлар ғанимат кунларнинг ҳарбир соатидан унумли фойдаланиб, фидокорона меҳнат қилишлари. Ўзларининг илгариги шуҳратларини қайтариш учун бир жон-бир тан бўлиб курашишлари, бутун куч ва моддий-техника воситаларини пахта йиғим-теримини муваффақиятли ўтказишга сафарбар этишлари лозим. Бригадаларда ишни тўғри уюштириш, теримчиларга ҳақ тўлашнинг янги тартибини изчиллик блан амалга ошириш, колхозчилар, механизаторларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни ҳартомонлама яхшилаш ва кундалик графикнинг сўзсиз бажарилиши устидан қат'ий контрольлик қилиш — колхозларда пахта йиғим-теримини тез сур'атлар блан муваффақиятли ўтказишнинг энг муҳим шартидир.

Район партия ва совет ташкилотлари пахта териш ва тайёрлашга раҳбарликни кескин равишда кучайтиришлари, ҳамма колхозчиларнинг йиғим-теримга актив иштирок этишларини та'минлашлари керак. Коммунист ва комсомоллар эса социалистик мусобақага етакчилик қилиб, пахта ҳосилини йиғиб-териб олишда барча меҳнаткашларга намуна бўлмоқлари лозим.

Шу кунларда минглаб шаҳар меҳнаткашлари колхоз ва совхоз далаларида ажойиб ватанпарварлик намуналарини кўрсатиб, пахта териш ва тайёрлаш сур'атини кучайтиришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Уларнинг унумли ишлашлари учун қулай шароит яратиб бериш район партия, совет ташкилотлари ва колхоз раҳбарларининг муҳим бурчидир.

Шунга эришмоқ керакки, ҳарбир теримчи, ҳарбир механик ҳайдовчи, ҳарбир бригада ва звено графикда белгиланган норманинг изчиллик блан бажарилишини та'минласин. Бу, районда пахта тайёрлашнинг муваффақиятини та'минлайди.

Янгийўлли пахтакорлар! Ўз илғорлик шуҳратингизни қайтариш учун курашингиз! Барча куч ва моддий-техника воситаларини тўла сафарбар этиб, пахта тайёрлаш сур'атини тезлатингиз!

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1954 ЙИЛ 29 ОКТЯБРЬГАЧА БЎЛГАН МА'ЛУМОТ

(процент ҳисоби блан)

Районларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан	Районларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан
Сирдар'ё	1,06	81,08	Ховос	1,10	61,70
Мирзачўл	0,85	79,78	Янгийўл	0,95	58,48
Верхне-волинск	1,21	76,70	Октябрь	0,91	55,32
Гулистон	1,00	74,08	Қуйичирчиқ	1,30	55,28
Оржоникидзе	0,81	70,61	Бекобод	0,90	55,26
Юқоричирчиқ	1,04	69,70	Оҳангарон	1,03	53,45
Калинин	0,79	68,38	Пискент	0,82	51,88
Чиноз	0,81	63,13	Ўртасарой	0,81	48,90
Бўка	1,04	62,84	Ўртачирчиқ	0,79	47,48
Оққўрғон	0,95	62,82	Паркент	1,40	43,93

ОБЛАСТЬ СОВХОЗЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1954 ЙИЛ 29 ОКТЯБРЬГАЧА БЎЛГАН МА'ЛУМОТ

(процент ҳисоби блан)

Совхозларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан	Совхозларнинг номи	Бир кунда	Мавсум бошидан
«Малик»	1,44	88,65	Иккинчи «Боёвут»	1,50	58,11
Сталин номли 16-совхоз	1,41	77,45	Сталин номли 17-совхоз	0,96	57,46
Биринчи «Далварзин»	1,18	64,92	«ЎзССР бешйиллиги» совхози	1,30	55,28
Биринчи «Боёвут»	1,24	64,24	Учинчи «Далварзин»	1,02	52,42
Учинчи «Боёвут»	1,19	63,26	Тўртинчи «Боёвут»	1,01	48,92
Иккинчи «Далварзин»	0,70	61,43			

Совет Иттифоқида

Москва. Манеж майдони. Чапда — «Москва» меҳмонхонаси. В. Соболев фотоси (ТАСС фотохроникаси).

ВЕЛИКИЕ-ЛУКИ ОБЛАСТИНИНГ КОЛХОЗЛАРИ ҒАЛЛА ТАЙЁРЛАШ ПЛАНИНИ БАЖАРДИЛАР

Великие-Луки областининг колхозлари ғалла тайёрлаш ва зиғирпоя уруғи тайёрлаш давлат планини муддатидан илгари бажардилар. Колхозлар МТСларнинг бажарган ишлари учун топширилган счётлар асосида ғалла топширишни ва давлат закупкаси йўли блан сотишни давом эттирмоқдалар, баҳори экинларнинг уруғларини ғамламоқдалар ва колхозчиларга меҳнат кунларига қараб ғалла бермоқдалар.

Колхозлар ва МТСлар кузги экинларни экиш планини бажариб бўлдилар, далаларни шудгорламоқдалар ва чорва молларининг қишловини ўтказишга тайёргарлик кўрмоқдалар.

КАМА ГЭСИ ҚУРУВЧИЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

МОЛОТОВ, 28 октябрь. (ТАСС). Кама ГЭСи қурувчилари коллективи Улуғ Октябрьнинг 37 йиллигини муносиб кутиб олиш учун тайёрланиб, капитал маблағлардан фойдаланиш йиллик планини муддатидан илгари бажарди. Ҳозир гидроэлектростанцияда учта гидротурбина электроэнергия ишлаб чиқармоқда. Тўртинчи агрегат тайёр бўлди. 30 октябрьда бу агрегат ҳам саноат учун қувват бера бошлайди.

МАДАНИЯТ ХРОНИКАСИ

ФРУНЗЕ, 29 октябрь. (ТАСС). Кеча Крупская номли шаҳар кутубхонасида соғлом турмушни пропаганда қиладиган лекторий очилди. Бу ерда совет кишисининг ма'навий қиёфаси, алкоголизмнинг зарарлари ва бошқа темаларда лекциялар ўқилади.

Сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи жамият ҳамда республика лекция бюроси қишлоқ хўжалик машинасозлиги, тикув фабрикаси ва темир йўл узели, шунингдек бирқанча корхоналар ҳузурида лекторийлар ташкил қилди.

Совет ёзувчиларининг иккинчи Бутуниттифоқ с'езди олдидан

Москвада Совет ёзувчиларининг иккинчи Бутуниттифоқ с'ездига тайёргарлик кўрилмоқда. Корхоналарда, маданият саройларида, муассасаларда, ўқув юртларида китобхонларнинг конференциялари, ёзувчилар блан учрашувлар ўтказилмоқда, кутубхоналарда совет адабиётининг муваффақиятларига бағишланган виставкалар очилмоқда.

Шоир Степан Шчипачевнинг ижодий кечасига москвалилардан мингдан ортиқ киши тўпланди. Ижодий кеча Сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи Бутуниттифоқ жамиятининг марказий лекториясида ўтказилди.

Адабиётшунос Н. В. Лесючевский шоирнинг ижоди тўғрисида сўзлади. С. Шчипачев ижодий планлари ҳақида сўзлаб берди, ўз ше'рларини ўқиди. Бадиий сўз сан'аткорлари ҳам шоирнинг асарларини ўқиб бердилар.

Давлат адабиёт музейида кеча ўтказилди. Кечада ёзувчи С. Злобин сўзлади. У «Степан Разин» деган тарихий романни қандай ёзганлиги ҳақида сўзлаб берди. (ТАСС).

«КПСС с'ездлари, конференциялари ва МК пленумларининг резолюциялари ва қарорлари» китоби грузин тилида нашр этилди

ТБИЛИСИ, 28 октябрь. (ТАСС). Грузия давлат нашриёти «КПСС с'ездлари, конференциялари ва МК Пленумларининг резолюциялари ва қарорлари» китобининг биринчи қисмини грузин тилида босиб чиқарди.

Китоб оммавий тиражда нашр этилди.

Туркманистон композиторларининг йиғилиши

АШХОБОД, 28 октябрь. (ТАСС). Туркманистон совет композиторлари союзида ҳисобот-сайлов йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда шаҳар музика жамоатчилигининг вакиллари қатнашдилар.

Янги правлениенинг раиси қилиб Сталин мукофоти лауреати Вели Мухатов, унинг ўринбосари қилиб композитор Дангатор Овезов сайландилар.

Янги рангли бадиий фильм

27 октябрьда СССР Маданият министрлигида «Ер» номли янги рангли бадиий фильмга жамоат кўриги ўтказилди. Картинани Киев киностудияси машҳур украин ёзувчиси О. Кобилянскаянинг шу номдаги повести бўйича ишлаган. Фильмда XIX асрнинг охирида Буковина деҳқонларининг оғир ҳаёти тасвирланади.

Постановкачилар-режиссёрлар А. Бучма ва А. Швачко. Картинада артистлардан Н. Ужвий, В. Сокирко, С. Фешченко ва бошқалар иштирок этадилар.

Яқинда картина кинотеатрлар экранига чиқарилади. (ТАСС).

ГРОЗНИЙ ОБЛАСТИНИНГ КОЛХОЗЛАРИ ВА СОВХОЗЛАРИ ҒАЛЛА ТАЙЁРЛАШ ПЛАНИНИ БАЖАРДИЛАР

Грозний областининг колхозлари ва совхозлари ғалла тайёрлаш ва сотиш давлат планини бажардилар. МТСларнинг бажарган ишлари учун топширилган счётлар асосида ва давлат закупкаси тартибида давлатга дон топшириш давом этмоқда.

Область колхозлари ва совхозлари кузги экиш планини ошириб бажардилар, ўзларини баҳори экинларнинг уруғлари блан тўла та'минладилар ва чорва молларининг қишловига тайёргарлик ишларини олиб бормоқдалар.

КУЙБИШЕВ ГЭСИ УЧУН ОЛТИНЧИ ТУРБИНА МУДДАТИДАН ИЛГАРИ ТАЙЁРЛАБ БЕРИЛДИ

ЛЕНИНГРАД, 27 октябрь. (ТАСС). Сталин номидаги металл заводининг гидротурбина цехида бутун Октябрьолди мажбуриятларининг муддатидан илгари бажарилганлигига бағишланган митинг бўлиб ўтди. КПСС Марказий Комитетининг Чақириқларидан илҳомланган машинасозлар Куйбишев ГЭСи учун олтинчи кучли гидротурбинани қабул қилинган мажбуриятдагига қараганда уч кун илгари тайёрлаб бердилар.

БИНОКОРЛИК МАТЕРИАЛЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРАДИГАН ЯНГИ КОРХОНА

ХАРЬКОВ, 28 октябрь. (ТАСС). Бу ерда «Южтяжстрой» трестининг йирик бетон заводи қурилиб бўлди. Бу корхона қурилишларга йиғма конструкция ва детальлар тайёрлаш учун ҳар йили кўплаб бетонлар ишлаб чиқаради. Корхона ёнида асфальт-бетон заводининг катта корпуслари қад кўтармоқда. Бу корхоналарда бинокорлик материаллари тайёрлашнинг барча иш процесслари механизациялаштирилади.

Улуғ Октябрьнинг 37 йиллиги шарафига

ИЛҒОР КОЛЛЕКТИВНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

Тошоблпромсоветга қарашли Сталин номли транспорт артелининг меҳнатсевар ишчилари Улуғ Октябрьнинг шонли 37 йиллиги шарафига бошлачган социалистик мусобақага қўшилиб, ишлабчиқаришда тобора юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Улар меҳнат интизомини мустаҳкамлаб, ички резервлардан унумли фойдаланиб, ойлик ва квартал планларини систематик равишда ортиғи блан бажариб келаётирлар.

Артельда 9 ойлик топшириқ 115 процент, учинчи квартал плани эса 115,6 процент қилиб бажарилди. 9 ой мобайнида пландан ташқари 175 минг 700 сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Ўртоқ Д. Д. Оронин бошчилигидаги аравасозлик цехининг илғор ишчиларидан А. Ванулин, К. Губанов, Э. Мансуров, М. Пинков, С. Ипполитов ва бошқа ўртоқлар смена нормаларини доимо 160 — 200 процент қилиб бажармоқдалар. Бирнеча ўн йиллардан буён шу артельда ишлаб келаётган Асил Фозилов, Бўри Мўминов, Андрей Хорсов сингари ўнлаб ишчилар илғор иш методларини қўллаб ишлашлари орқасида кундалик топшириқни 2,5 — 3 баравар ортиғи блан бажариб, бошқаларга ўрнак бўлаётирлар.

Коллектив ишлабчиқаришда бундай юқори кўрсаткичларга эришгани учун облпромсовет кўчма Қизил байроғини олди.

Ў. ТУРДИВАЛИЕВ.

Ўрта Осиё кончиларининг меҳнат соҳасидаги муваффақиятлари

«Средазуголь» комбинатининг коллективи ўнойлик планни муддатидан илгари бажарди. Маҳсулот таннархини камайтириш йўли блан иккиярим миллион сўмдан кўпроқ жамғарма олинди.

Октябрьолди мусобақасида «Қизилқияуголь», «Узбекуголь» ва «Кўкёнгоқуголь» трестларининг коллективлари катта муваффақиятларга эришдилар. Бу коллективлар ўн ойлик топшириқдан ташқари кўмир чиқармоқдалар. (ЎзТАГ).

Муносиб совға

СССР Алоқа министрлигининг Тошкентдаги ремонт заводи коллективи Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллик байрами шарафига социалистик мусобақани кучайтириб, катта ғалабаларга эришмоқда. Завод ишчилари ва инженер-техник ходимлари фидокорона меҳнат қилиб, 10 ойлик планни муддатидан 20 кун илгари бажаришга муваффақ бўлдилар. Шу муддат ичида 120 минг сўмлик қўшимча маҳсулот тайёрланди, 87 минг сўм маблағ тежалди. Меҳнат унуми эса пландагига нисбатан беш ярим процент оширилди.

Заводнинг ўртоқ Николай Каюков бошлиқ ремонт цехи коллективи байрамолди мусобақасида олдинда бораётир. Цех коллективи октябрь ойи топшириғини 120 процент бажарди. Шунингдек ўртоқ Алексей Даленко бошлиқ механика цехи коллективи ҳам ойлик планини муддатидан олдин бажарди ва телефон станциялари учун 50 минг сўмлик қўшимча детальлар тайёрлаб берди. Бу цехларнинг Г. Митиев, С. Прохоров, А. Красников ва Б. Попков сингари илғор ишчилари кундалик топшириқни 2—2,5 ҳисса ошириб адо этмоқдалар.

Илғор иш методларини ишлабчиқаришга кўплаб жорий этилиши, меҳнатнинг тўғри ташкил қилиниши ремонт сифатини яхшилашга, давлат планининг барча турлари бўйича ортиғи блан бажарилишига ёрдам бермоқда. Йил бошидан буён завод рационализаторлари томонидан амалга оширилган 21 та таклиф давлатнинг 300 минг сўмга яқин маблағини тежашга имкон берди.

А. ТУЛИБОЕВ.

Маҳсулотнинг янги турлари

Биринчи ва иккинчи пойафзал фабрикаларининг коллективлари томонидан ишлаб чиқарилаётган пойафзалларнинг ассортименти тобора кўпаймоқда.

Бу йил пойафзал саноати бош бошқармасининг бадиий совети Ўзбекистон шароитига мослаб кузги-қишки мавсум учун пойафзалнинг 40 та хилини тасдиқлади. Булар шу йилнинг тўртинчи кварталида ва 1955 йилнинг биринчи кварталида ишлабчиқаришга ўзлаштирилади.

«Қизил тонг» фабрикаси мактабгача ва ясли ёшидаги болалар учун тайёрланган кийимларнинг бир партиясини ишлаб чиқарди. Тошкент чарм-галантерия фабрикасининг коллективи ҳам аёллар учун турли хилдаги сумкалар ва папкалар тайёрлашга киришди.

Плandan ташқари маҳсулот

ЯНГИЙЎЛ. (ЎзТАГ). Янгийўл пахта тозалаш заводининг коллективи меҳнаткашларнинг улуғ байрамини муносиб равишда кутиб олишга тайёрланмоқда. Завод октябрь ойида плandan ташқари уч юз тоннадан кўпроқ пахта толаси ва момиқ чиқарди. Меҳнат унуми пландагига нисбатан 22 процент ошди.

Коммунист И. Корабельников сменаси мусобақада биринчиликни олиб келмоқда. Унинг сменаси ой бошидан бери плandan ташқари 170 тонна маҳсулот берди. Коммунист Д. Чайкина ва Ф. Зверев бошлиқ бригадалар унумли меҳнат қилиб, шу кунларда ишлабчиқариш топшириқларини бирярим баравар ва бундан ҳам ошириб бажармоқдалар.

Завод коллективи Октябрьолди мусобақасида тола ажратадиган машиналардан ҳарбирининг соатлик иш унумини планда белгиланган 700 килограмм ўрнига 800 килограммгача етказди. Тола чиқариш анча кўпайтирилди. Шу ҳисобдан 1450 тонна пахта тежалди. Завод йил бошидан бери давлатга плandan ташқари 340 минг сўм жамғарма берди.

МУСОБАҚАДОШ ЦЕХЛАР

СССР Химия саноати министрлигига қарашли Тошкент лак-бўёқ заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллиги ҳамда республикамизнинг шонли юбилейи шарафига олган қўшимча мажбуриятларини шараф блан бажармоқдалар.

Корхонадаги байрамолди социалистик мусобақасида ўртоқ Раҳматуллаев бошчилик қилаётган ёғоч-тара ишлабчиқарувчи цех коллективи олдинда бормоқда. Цех ишчилари асбоб-ускуналардан унумли фойдаланиб, 9 ойлик планни ортиғи блан бажардилар. Цех ишчилари ҳамма кўрсаткичлар бўйича а'ло сифатли маҳсулот топшириб, завод кўчма Қизил байроғини олишга муваффақ бўлдилар. Илғор ишчилардан Ерёмина, Гакис, Каримов, Белякова каби ўртоқлар кундалик смена нормаларини 200—240 процентга етказиб бажариб, бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

Шунингдек, Қизил байроқли цех блан мусобақалашаётган эмаль цехининг коллективи ҳам фидокорона меҳнат қилиб, юқори кўрсаткичларга эришмоқда. Коллектив 9 ойлик давлат программасини 116,7 процент, сентябрь ойи планини эса 154,1 процент бажарди.

Илғорлар эришган муваффақиятлардан ўрнак олаётган бошқа цех ишчилари — аппаратчи Назарова, Тупаева, Кидрачев, Яковлева, слесарлардан Севостьянов, Вербицкий ва бошқа ўртоқлар кунлик нормаларини ошириб бажараётирлар.

З. ЭШОНХОНОВА.

Бир кўчадаги янги қурилишлар

ОЛМАЛИҚ. (ЎзТАГ). Тинчлик кўчаси — Олмалиқдаги янги кўчалардан бири. Бу кварталдаги биринчи уй ўтган йили қурилган эди. Эндиликда Тинчлик кўчасини ўрта мактаб, болалар яслилари, ўқув комбинати бинолари ва йигирмадан кўпроқ кўп квартирали турар уйлар безаб турибди.

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

Шаҳар ободончилигига жиддий э'тибор берилсин

Янгийўл шаҳар ижроия комитети шу йил 31 июльда шаҳарнинг ва шаҳардаги савдо тормоқларининг санитария аҳволи тўғрисидаги масалани кенг муҳокама қилди. Масалани муҳокама қилишда ижроком раҳбар ходимларининг, бўлим бошлиқларининг деярлик ҳаммаси қатнашди. Шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ Иброҳимов ҳам ҳозир бўлди. Муҳокама қилинаётган масаланинг муҳимлиги сезилиб турарди.

Ижроия комитет мажлисида санитария ва гигиена соҳасида шаҳарда катта камчиликлар юз бераётгани бирма-бир кўрсатилиб, шаҳарнинг ободончилик ишига, санитария қоидаларига амал қилган ҳолда шаҳарни тоза тутишга коммунал хўжалик бўлими (мудири ўртоқ Шамсиев), шаҳар уй-жойлар бошқармаси (бошлиғи ўртоқ Ҳожибоев) ва шаҳар милиция бошқармаси (бошлиғи ўртоқ Сатторов) ёмон қараётганликлари фактлар блан кўрсатилиб ўтилди. Айниқса шаҳардаги колхоз бозори санитария талабларига жавоб бермаётганлиги алоҳида қайд этилди. Масала жиддий муҳокама қилинди. Шаҳардаги коммунал хўжалигига қарашли уй-жойларнинг ҳовлилари, шаҳар савдо тормоқлари ва колхоз бозорининг санитария ҳолатини тезда яхшилаш тадбирлари юзасидан муфассал қарор қабул қилинди.

Шаҳар ижроия комитети ва унинг раиси ўртоқ Умарова қабул қилинган қарор ўз-ўзидан бажарилаверади деб ўйлайдилар шекилли, қарорни ижро этилиши тўғрисида сра ҳам бош қотирмадилар.

Қарорни амалга ошириш учун бевосита курашучилар — шаҳар коммунал хўжалик бўлими, шаҳар уй-жой бошқармаси, ижрокомнинг савдо бўлими, шаҳар милиция бошқармаси ўз олдиларига ижроия комитет томонидан қўйилган вазифаларни изчиллик блан амалга ошириш ўрнига сансоларлик позициясига ўтиб олдилар. Кўчаларнинг тозалиги учун милиция органи, коммунал хўжалигига қарашли ҳовлиларнинг тозалиги учун эса шу уйларда турувчи меҳнаткашларнинг ўзлари ва шаҳар санитария ва эпидемиология станцияси жавоб берар эмишлар. Шаҳар коммунал хўжалиги бўлими эса бу ишларнинг бажарилишини четдан туриб кузатиб борар эмиш. Ижроия комитет савдо бўлимининг мудири ўртоқ Ғойиповнинг айтишича, савдо бўлими умумий раҳбарлик блан шуғулланиши керак, бўлимнинг ўз иши ҳаддан ташқари кўп, шунга кўра савдо ташкилотларининг, колхоз бозорининг санитария аҳволи блан эса бошқа кишилар, чунончи бозорком директори шуғулланиши керак эмиш. Шундай сансалорлик оқибатида шаҳарнинг санитария аҳволида ҳечқандай ўзгариш рўй бермади.

Шаҳар уй-жойлар бошқармасига қарашли 80 га яқин хонадоннинг кўпчилиги санитария талабларига жавоб бермайди, ҳовлида ахлатлар ташлаш учун махсус яшиклар қўйилмаган, ахлатлар уюлиб ётади. Чехов кўчасидаги хонадонларда турувчи меҳнаткашлар бу тўғрида шаҳар уй-жойлар бошқармасига бирнеча бор мурожаат қилдилар, лекин ўртоқ Ҳожибоев «бу бизнинг ишимиз эмас, ўзларингиз пул йиғиб, ишни уюштираверинглар» деб, ўзидан бу ишни соқит қилмоқда. Шаҳар санитария ва эпидемиология станцияси коммунал уй-жойлар бошқармасига икки марта штраф солди. Шунга қарамай ўртоқ Ҳожибоев санитария ишларига бепарволик блан қарашда давом этмоқда.

Шаҳарнинг кўпчилик кўчалари мутлақо супурилмайди, сув сепилмайди. Ариқлар хазон ва ахлатлар блан тўлиб кетган. Шаҳарнинг марказий Самарқанд кўчаси ҳам тозаликда намуна бўлаолмайди. Охунбобоев кўчаси эса жуда ачинарли ҳолга тушиб қолган.

Шаҳардаги колхоз бозорининг ҳам санитария аҳволи талабга асло жавоб бераолмайди. Шаҳар ижроия комитети ўз қарорида бозорком директори ўртоқ Хидировга 15 кун муддат ичида бозор территориясида ташландиқлар учун бирнеча қути ўрнатиш, ариқларни тозалаш ва умуман бозорни санитария талабларига жавоб берадиган ҳолга келтириш ҳақида буйруқ берган эди. Хидиров ҳам ва унинг ўринбосари ўртоқ Отажонова ҳам бу буйрукни бажариш тўғрисида ўйламадилар. Ҳозир бозор қаровсиз қолган. Хидиров ишдан четлатилиб, ўртоқ Отажонова бозорком директори қилиб тайинланди. Аммо бундан бозорнинг санитария аҳволи яхшиланмади. Бозорнинг бутун территориясида ахлат тўдаланиб ётибди. Ариқлар олма, қовун, тарвуз пўчоқлари ва сабзавот чиқиндилари блан тўлиб қолган. Улардан чиқаётган ҳид кишининг думоғига уради. Пашшалар кўпайиб кетган. Бозорда тартибсизлик шундай авж олганки, ҳарким хоҳлаган нарсасини хоҳлаган жойда сотаверади. Сут маҳсулотлари сотиладиган жойда балиқ ҳам, гўшт ҳам, ҳатто сабзавот маҳсулотлари ҳам сотилмоқда. Бозордаги от-улов турадиган саройнинг чанги осмонга чиқади. у жуда ифлосланиб кетган. Ижрокомнинг шаҳар савдо бўлими бозор территориясида жойлашган бўлишига қарамай, бозорнинг бу ҳолга тушиб қолгани блан муроса қилиб келаётгани кишини жуда ажаблантиради.

Юқорида келтирилган фактлар шаҳар коммунал хўжалик бўлими, уй-жойлар бошқармаси, шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими (мудири ўртоқ Расулев), милиция бошқармаси, шаҳар савдо бўлимини шаҳарда санитария ишларини яхшилашда биргаликда иш кўрмаётганликларини, соғлиқни сақлаш комиссияси эса бутунлай фаолиятсизлик кўрсатаётганини ва уларга шаҳар ижроия комитети яқиндан раҳбарлик қилмаётганини кўрсатади.

Шаҳар ижроия комитети ўз қарорининг бажарилиши устидан контрольлик ўрнатганида эди, ўз бўлимларининг ўртасидаги сансалорликка ўз вақтида чек қўйса эди, шаҳарнинг ободончилик ишларидаги бундай жиддий камчиликлар юз бермаган бўлар эди. Янгийўл шаҳар ижроия комитети чиқарилган қарорларни турмушга татбиқ этиш учун кураш олиб бориши керак.

С. ОРИПОВ.

«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Тошкентдаги Клара Цеткин номли артель коллективи трикотаж маҳсулотлари ассортиментини тобора кўпайтирмоқда. Артельнинг илғор ишчиси, комсомол а'зоси Муяссар Музаффарова Октябрьолди меҳнат вахтасида туриб, смена топширигини 160—170 процентга етказиб бажармоқда. Суратда: М. Музаффарова иш устида.
В. Лейн фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЯНГИ КИТОБЛАР

Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти ўзбек ва рус тилларида қуйидаги китобларни нашр этди:

Бадиий адабиётлар

А. С. ПУШКИН. — «Танланган асарлар». (4 томликнинг 2-нчи томи. Поэмалар ва эртаклар). 350 бет, тиражи 35.000, баҳоси 7 сўм 10 тийин.

В. ОСЕЕВА. — «Васёк Трубачев ва унинг ўртоқлари». (1-нчи китоб). 300 бет. Тиражи 15.000, баҳоси 5 сўм 90 тийин.

ВЛАДИМИР МИЛЬЧАКОВ. — «Рассказы о недавном прошлом». 312 бет, тиражи 15.000, баҳоси 4 сўм 30 тийин.

Қишлоқ хўжалигига доир адабиётлар

«Колхозларда деҳқончилик ишларини ташкил қилиш». Доцент В. Е. КОНЬКОВ таҳририда. ЎзССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг қишлоқ хўжалик пропагандаси Бош бошқармаси қўлланма сифатида тавсия қилади. 284 бет, тиражи 10.000, баҳоси 5 сўм 50 тийин.

Н. ПУЗАНЧИКОВ. — Раменский районидаги Молотов номли колхознинг раиси. — **«Машинализированная ферма».** 72 бет, тиражи 10.000, баҳоси 95 тийин.

Г. А. ЛАВРОНОВ, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган агроном. — **«Богарное бахчеводство Узбекской ССР»** 32 бет, тиражи 3000, баҳоси 40 тийин.

С. А. ЖУРАВСКАЯ, И. Р. КОСТЕНКО ва Ю. В. СПИРИДОНОВ. — «Борьба с вредителями и болезнями хлопчатника и люцерны», 292 бет, тиражи 3000, баҳоси 4 сўм 65 тийин.

ЎЗБЕКИСТОННИНГ 30 ЙИЛЛИГИГА ЯНГИ АДАБИЁТЛАР

Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти республика юбилейига кенг тайёрлик кўрмоқда. Нашриёт, республикамизнинг 30 йил ичида саноат, қишлоқ хўжалик, ирригация қурилишини ривожлантириш соҳасида, шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг моддий фаровонлигини ва маданий савиясини ошириш соҳасида эришган муваффақиятларини кўрсатувчи брошюраларни тайёрламоқда. Республиканинг 30 йиллигига бадиий, болалар ва музика адабиёти нашр этиш мўлжалланади. Бундай китобларнинг 29 таси босиб чиқарилди.

Юбилейга ҳаммаси бўлиб 167 хил китоб ва брошюралар босиб чиқарилади. Уларнинг умумий тиражи — 3.600 минг нусха бўлади. (ЎзТАГ).

Экскурсия нимани кўрсатди?

Яқинда ўнинчи синфларнинг ўқувчилари Тошкентдаги «Пласкож» заводига экскурсияга борадиган бўлишди.

Ўқувчилар бўлажак экскурсиянинг мақсад ва вазифаларини аниқлаб олиш учун бир катта синфга тўпландилар. Химия ўқитувчиси Сандрасул Сиддиқхўжаев экскурсиянинг тартиби ва заводда нималарга аҳамият берилиши кераклиги ҳақида гапираркан, кимдир орқадан луқма ташлади:

— Биз ўқувчи бўлсак, заводда нима қиламиз, ўн йил ўқиб, олий ўқув юртига кирмай, заводда қора ишчи бўлиб ишлармидик.

Ўқитувчи аввало сўзининг бўлинганлиги, сўнг комсомол а'зосидан бу гапни эшитгани учун қаттиқ ранжиди. У, луқма ташлаган қизга аччиқ бир гап айтмоқчи бўлди-ю, вақт ўтмасин ёки ўтирганларнинг хаёли бўлинмасин деб ўйлади шекилли, ҳарҳолда индамай, сўзида давом этди.

— Мана, бу йил ҳаммангиз ҳам ўрта мактабни тамомлайсиз. Ба'зиларингиз бундан кейин қаерга боришингизни аниқлаб олган бўлсангиз, ба'зиларингиз ҳали қат'ий бир қарорга келганингизча йўқ. Мамлакатимизда ихтисоснинг ҳам, касбнинг ҳам турлари шунчалик кўп ва уларнинг ҳаммаси ҳам бир-биридан шунчалар қизиқарли, бир-биридан шунчалик зарурки, ба'зан, ким бўлсам экан, деган саволга ўша заҳоти қат'ий бир жавоб бераолмай қоласан, киши.

Ҳозир корхоналаримиздаги ишлар қўл кучи блан эмас, балки машиналар блан бажарилади. Бу машиналарни идора этиш учун ма'лум даражада тайёргарлик ва ма'лумотга эга бўлиш керак. Шунинг учун ҳам, — деб давом этди ўқитувчи, — партиямизнинг XIX с'езди ўрта мактабларда политехника та'лимини жорий қилиш вазифасини қўйди. Ма'лумотли кишилар техникани тез эгаллаб олади ва илғор прогрессив иш методларини ишлабчиқаришда муваффақиятли қўллана олади. Меҳнатда ажойиб янгиликларни яратиб, шон-шуҳратга эришган новаторлар худди ана шу ма'лумотли ишчилар ўртасидан етишиб чиқмоқда.

Оддий токарь ёки пўлат эритувчининг яратган янгилиги бир инженерга диссертация темаси бўлмоқда. Бундай новаторлар илғор техника блан қуролланган социалистик қишлоқ хўжалигимизда ҳам жуда кўпдир. Биз экскурсияда ана шундай илғор ишчилар блан танишамиз, уларнинг қандай ишлаётганликларини кўрамиз, қудратли совет техникасининг нималарга қодир эканлигини биламиз. Балки орангиздаги бирор киши ёки бирнеча ўқувчи заводдаги касблардан бирини севиб қолар..

Ўқувчилар эртага кундуз соат 2 да мактабда учрашишга қарор қилиб, тарқалишди.

☆

Экскурсияга келган ўқувчиларни завод лабораториясининг мудири Раиса Ароновна Цвет зўр хурсандчилик блан кутиб олди. Раиса Ароновна мактаб ўқувчиларига заводда қандай маҳсулотлар тайёрланиши ҳақида қисқача гапириб берди-да, сўнг:

— Қани, сингилларим, марҳамат қилинглар, энди мен айтган нарсаларнинг қандай тайёрланаётганлигини ўз кўзингиз блан кўринглар, — деб уларни цехларга бошлади.

Мана, пласкож цехи. Қатор ўрнатилган пардозлаш машиналари биртекисда гуруллаб ишлаб турипти. Бу ердаги ишчиларнинг кўпи хотин-қизлар. Улар ҳали совиб улгурмаган юмшоқ пласкожларни пардозлаш станокларида силлиқлаб, атрофидаги ортиқча жойларини кесиб, ма'лум бир формага келтирмоқдалар. Цехда ишлабчиқариш процесси конвейер усулида ташкил қилинганидан, пласкожлар тез-тез бир қўлдан иккинчи қўлга ўтмоқда. Цехнинг илғор ишчиси Лиза Костина охирги операцияни бажармоқда. У деярли тайёр бўлган пласкожларни қирқиб, ёнидаги столга тартиб блан тахламоқда.

Раиса Ароновна қизларни цех бошлиғи блан таништираркан:

— Ефим Винаминович, экскурсантларни цехингиздаги иш процесслари блан таништиринг, — деди.

— Жоним блан, лекин мендан кўра ўз ишларининг моҳир усталари гапириб берсалар, ана ҳам яхшироқ бўлади. Қани, Нафиса, — Ефим Винаминович қорачадан келган ёш жувонга мурожаат этди, — сен буларга цех коллективининг иши ҳақида гапириб бер-чи.

Нафиса қизларни цехнинг нариги чеккасига бошлаб кетди. Узун станок ёнига келиб тўхтар экан:

— Мен сизларни пласкож тайёрлаш процессининг биринчи босқичидан бошлаб таништираман, — деди. — Мана, бу машина кучли бўлгани учун уни Геркулес деб атаймиз. Геркулес — антик адабиёти қаҳрамонларидан бири эканини эшитгансизлар. Бу машина хомаш'ёни қориб, ма'лум бир формага келтиради. Шундан сўнг қуюқ пласкож массаси конвейер усулида ишлайдиган пардозлаш станокларига ўтади.

Нафиса ўз меҳнати ва касби ҳақида шунчалар фахр ва завқ блан гапирар эдики, бирпастда у, мактаб ўқувчилари блан худди эски танишлардек иноқлашиб кетди. Нафиса ҳам заводнинг бошқа ишчилари қаторида шу кунларда Улуғ Октябрьнинг 37 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишламоқда. У, кундалик смена топширигини ҳар доим 200 процентдан ошириб бажармоқда. Ўз касбини ва ўз коллективини жондан севган Нафиса цех иши ҳақида ғурур блан гапирарди.

Броқ, шу вақт бир чеккада оғиз-бурунларини қўлидаги дастрўмоли блан бекитиб олган уч қизга Нафисанинг кўзи тушиб қолди. Улар кўнгилни нохуш қилувчи бир нарсадан жиркангандек, бурунлари ва оғизларини дамба-дам буруштирар, ҳадеб тескари қараб туфлар эдилар, Нафиса билдики, цехдаги резина ҳиди буларга ёқмаётипти. Қизларнинг бу қилиғи Нафисага қаттиқ тегди. Чунки, у мана шу заводда 1944 йилдан бери ишлайди, бу цех унга 10 йиллик қадрдон. Уни камолатга етказиб, кўпчилик ўртасида обрўйини кўтарган, ҳаётини безаб, уни бахтли қилган худди шу заводдаги меҳнат эмасми?! Нега бу уч қиз унинг меҳнатидан жиркanади?! Нафиса бирор нарса демоқчи бўлди-ю, лекин ўзини тутиб қолди.

Хўш, ўзининг ҳалол меҳнати блан фахрланучи ва ўз касбини жондан севувчи донгдор ишчи Нафисани ранжитган қизлар ким? Мана улар: Назира Ризаева, Насиба Мусаева, Мамлакат Ҳасанова. Уччаласи ҳам комсомол а'зоси, бу йил ўрта мактабни тамомлайдилар. Улардан бирининг онаси райпишчеторгда сотувчи бўлиб, иккинчисининг отаси 3-нчи шаҳар касалхонасида қоровул бўлиб, учинчисининг акаси базада ишлайди. Уларнинг ҳаммаси ҳам оддий совет кишиларининг фарзанди. Аммо ана шу совет оиласида ўсган ёшларда жисмоний меҳнатга менсимаслик блан қараш кайфияти қаердан пайдо бўлди экан? Завод ва фабрикаларда, колхоз ва совхозларда, МТС мастерскойларида ўзларининг фидокорона меҳнати блан мамлакатимиз куч-қудратини мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшаётганлар — худди шу жисмоний меҳнат қилаётган оддий совет кишилари-ку!

Ҳалиги уч қиз ҳам комсомол а'зоси, тағин.

Комсомол! Бу биргина оддий сўзда қанча-қанча ма'но бор. Коммунистик партия тарбиялаб, вояга етказган ленинчи ёш авлод гражданлар урушининг оғир йилларида ҳам, халқ хўжалигини тиклаш даврида ҳам, бешйилликларда ҳам, немис-фашистларга қарши олиб борилган қонли жангларда ҳам биринчи сафларда бўлди. Ҳечқаерда Ленин комсомоли деган фахрли номга доғ туширилмаган.

Партиямиз чақириғига жавобан, Ватанимиз пойтахти Москва комсомолларининг ташаббуси блан шу йил эрта кўкламда ўн мингларча комсомоллар қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш учун жўнаб кетдилар. Уларнинг олдида жуда катта қийинчиликлар бор эди. Аммо довюрак комсомол қийинчиликдан қўрқмади. Асрлар бўйи бўш ётган ерлар совет кишиларининг хоҳишига бўйсуниб, миллионлаб пуд ғалла берди. Ана шу ғалланинг ҳарбир пудида комсомолнинг ҳам ҳиссаси бор.

Комсомол халқ хўжалигининг барча соҳаларида фидокорона меҳнат қилиб, бутун дун'ё ёшларига ўрнак ва намуна кўрсатмоқда. Аммо юқоридаги уч қизнинг хатти-ҳаракати комсомолга бутунлай ёт нарсадир. Бундай факт қаерда учрамасин, қаттиқ қораланиши керак.

Совет мамлакатида яшаб, халқ бахтисаодати учун меҳнат қилишдан юксак бахт йўқ. Меҳнат шон-шараф ишига, мардлик ва қаҳрамонлик ишига айланган бизнинг Ватанимизда ҳарбир совет кишисининг меҳнати юксак қадр топган. Бизда ақлий меҳнат блан жисмоний меҳнат ўртасидаги тафовут борган сари йўқолиб бормоқда. Бизнинг жамиятимизда ҳарбир киши мол-дун'ёсига, амалига қараб эмас, балки жамиятга етказаётган фойдасига, қилаётган меҳнатига, мамлакатимизда коммунистик жамият қурилишига қўшаётган ҳиссасига қараб қадрланади.

Вас шундай экан, ҳалиги уччала қиздан бири — Мамлакатнинг корхонадан —экскурсиядан қайтариб, ишчиларга қарата мешчанларча кеккайиб туриб: «Заводингиз ўзингизга буюрсин, бу ерларни елкамизнинг чуқури кўрсин», деб айтган сўзларига қандай баҳо бериш мумкин?!

Экскурсияга келган ўқувчиларнинг кўпчилиги заводдаги цехларни зўр қизиқиш блан томоша қилдилар. Одилова, Содиқова, Раҳматуллаева каби ўқувчилар цехлардаги иш процессларини диққат блан кузатдилар, экскурсиядан бирор нарса олиб қайтишга ҳаракат қилдилар. Заводда ишлаб чиқариладиган маҳсулот, сун'ий каучук ва бошқа хомаш'ёлардан мактаб лабораторияси учун намуналар олдилар.

Сталин районидаги 59-нчи ўрта мактаб 10-нчи синф ўқувчиларининг заводга қилинган экскурсиялари ёшларимиз ичида техникага қизиқучи, жисмоний меҳнатга муҳаббат ва ҳурмат блан қаровчиларнинг кўп эканлигини тасдиқлади. Шу блан бирга, улар орасида жисмоний меҳнатга, ишчи меҳнатига нисбатан менсимаслик кайфиятида бўлучи ёшлар ҳам бор эканлигини кўрсатди. Бундай ёшлар фақат 59-нчи мактабдагина эмас, балки шаҳарнинг бошқа мактабларидаги ўқувчилар орасидан ҳам топилади. Ба'зибир ёшлардаги жисмоний меҳнатга нисбатан менсимаслик кайфиятига қарши кескин курашиш пайти аллақачон келиб етди.

Вазифа шундан иборатки, комсомол ва ёшлар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларни намунали ташкил қилиб, мактабларда политехник та'лимни тўла жорий қилишга эришиш зарур. Бунинг учун ҳарбир мактабда назарий билимларни практик машғулотлар блан боғлаб олиб бориш, ўқувчиларнинг ишлабчиқариш корхоналарига бўладиган экскурсияларини тез-тез уюштириб туриш, мактабларнинг корхоналар блан яқиндан алоқада бўлишларига эришиш керак. Ана шундагина ўқувчилар социалистик саноатимизни яқиндан таниш, ма'лум бир касбга муҳаббат қўйиш имкониятига эга бўладилар.

Бу соҳада барча партия, комсомол, совет ва бошқа жамоат ташкилотлари мактабларга яқиндан ёрдам беришлари керак.

И. СУЛАЙМОНОВ,
Т. НАЖМИДДИНОВ.

Уй-жойлар ремонтини тезлаштириш керак

«Чирчиксельмаш» заводининг ма'мурияти ишчилар турадиган уй-жойларни ўз вақтида ремонт қилиш ишига катта э'тибор берди. Заводга қарашли 30 баракнинг 6 таси ёмон аҳволга тушиб қолган эди. Завод ма'мурияти бу баракларни ремонт қилиш учун зарур бўлган барча материалларни ва бирнеча кишидан иборат усталарни ажратди. Ремонтга ўз вақтида киришилгани сабабли завод ишчиларининг уй-жойлари ўз вақтида ва сифатли ремонтдан чиқди.

Аммо «Электрохимкомбинат» ва «Средазхиммаш» заводида ишчи ва хизматчиларнинг уй-жойларини ремонт қилиш ишига етарли э'тибор берилмаётир. Яқинда бўлиб ўтган шаҳар Советининг сессияси буни алоҳида уқтириб ўтди. Бу корхоналарнинг ма'муриятлари қишга тайёргарлик кўриш ишига ҳанузгача бепарволик блан қараб келмоқдалар. Масалан, «Средазхиммаш» заводига қарашли Кадрлар посёлкасидаги 10 каттедж ва шаҳар марказидаги 3 та уй ремонтга мухтож. Шунга қарамай, уларнинг ремонти блан ҳечким шуғулланмаётир.

Уй-жой фондларини ремонт қилиш ишлари «Электрохимкомбинат»да ҳам пайсалга солинмоқда Комбинат коммунал хўжалик бўлимининг бошлиғи ўртоқ Коган Бўзсув посёлкасидаги 60 каттедж ва катта-катта баракларни ҳозирги ғанимат кунда ремонт қилиб олишга бепарво қараб келмоқда. У шаҳар ичидаги уй-жойлар ремонтдан чиқарилганлиги блан ўринсиз мағрурланиб юрипти.

Меҳнаткашлар депутатларининг Чирчиқ шаҳар Советининг коммунал хўжалик ва ободончилик комиссияси ҳам шаҳарда қишга қандай тайёргарлик кўрилаётгани устидан қониқарсиз контрольлик қилаётир.

Вақт кутмайди. Ғанимат кунлардан тўғри фойдаланиб, меҳнаткашларнинг уй-жойларини тезда ремонтдан чиқариб қишни пухта тайёргарлик кўрган ҳолда кутиб олиш керак.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

Босилмаган хабарлар изидан

«Тошкент ҳақиқати» газета редакциясига келган хатларнинг бирида Оҳангарон шаҳар Маданият уйида бадиий ҳаваскорлар тўгараги ташкил қилиниб, яхши иш олиб борилгани, ашула байрамига қатнашиб, тамошабинларнинг ҳурматига сазовор бўлгани, кейинги кунларда тўгарак ишига аҳамият берилмай, уни тарқатиб юбориш даражасига келтирилгани ва бошқа камчиликлар кўрсатилган эди. Редакция фактларни аниқлаш ва ёрдам бериш учун хатни шаҳар партия комитетига юборган эди.

Ўзбекистон КП Оҳангарон шаҳар комитетининг секретари ўртоқ Рустамбековнинг редакциямизга хабар қилишича, текширишда хатда кўрсатилган фактлар тўла тасдиқланган. Шаҳар Маданият уйига шахтёрларнинг янги солинган маданият саройидан алоҳида бино ажратилган ҳамда ўзбек бадиий ҳаваскорлар тўгараги ишини жонлантириш учун ҳамма шароит яратиб берилган. Шу блан шаҳар партия комитети тўгарак а'золарига миллий кийимлар тикиб бериш ва музика асбоблари блан тўла та'минлаш тўғрисида «Узбекуголь» трести ва кончилар касаба союзи район комитети раҳбарларига кўрсатма берган.

РЕСПУБЛИКАМИЗ САНОАТИНИНГ ЯНГИ ВА ЁШ ТОРМОҒИ

Я. КЛЕЙМАН,

«Узглавлуб» трестининг бош инженери.

Улуғ Октябрь социалистик революциясидан сўнг Ўзбекистон саноати ва қишлоқ хўжалиги гуркираб юксалди. Совет ҳукумати даврида республикамизда Тошкент тўқимачилик комбинати, Бекобод металлургия заводи. Марғилон шойи комбинати, Тошкент ва Чирчиқ қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводлари қурилди. Қишлоқ хўжалигида пахтачиликнинг мисли кўрилмаган даражада ўсиши блан бир қаторда лимон, апельсин, чой каби янги ўсимликлар етиштирилабошланди. Революциядан илгари каноп ва жут ўсимликларининг қаерда, қандай ўсишини билмаган ўзбек халқининг ҳозир кўплаб луб экинлари етиштираётганлиги айниқса қувончли ҳолдир.

Луб экинлари асосан Ҳиндистоннинг тропик қисмида ўстирилар эди. Совет олимлари ва қишлоқ хўжалиги тажрибакорларининг бу қимматли техника экинини Ўрта Осиёда ҳам ўстириш устида бирнеча йил давомида олиб борган самарали ишлари натижасида 1937 йили Ўзбекистонда 25 хил сортли каноп ва бирнеча хил жут ўстиришга эришилди. Шундан сўнг тез вақт ичида республикамиз совет жут ва каноптнинг ватанига айланди. Ўзбек лубчилари бу нозик ўсимликни яхши ўстириш ва унинг ҳосилини ошириш соҳасида катта ютуқларни қўлга киритдилар. Машинасозлар ва олимлар блан ижодий ҳамкорликни кучайтириш натижасида луб экинлари ўстириш ва уларни йиғиб олишдаги кўп ишлар механизациялаштирилди. Қуйичирчиқ районидаги Дмитров номли, Энгельс номли, Юқоричирчиқ районидаги Свердлов номли ва «Правда» колхозлари гектаридан 150 центнердан ошириб ҳосил олмоқдалар. Республика бўйича шу бешйилликнинг ўзида луб экинлари етиштириш 1950 йилга нисбатан 4 баравар ошди. Областимиздаги энг кам ҳосилли колхозда етиштирилаётган ҳосил унуми юз йиллардан бери луб экинларини етиштириб келаётган Ҳиндистондагига қараганда бирнеча бор ортиқдир.

Луб экинлари ўстириш блан бирга лубчилик саноати ҳам вужудга келди. Етиштирилган луб маҳсулотларини ишлабчиқариш учун Иттифоқимизда биринчи марта Қуйичирчиқ районидаги Солдатск луб заводи қурилди. Бундан кейин яна бирнеча заводлар қурилабошланди. Айниқса, урушдан кейинги йилларда партия ва ҳукуматимиз бу соҳани тез сур'ат блан юксалтиришга э'тиборни кучайтирди. Луб экинлари ўстириш ва йиғиб-териб олишда кўпгина оғир иш процесслари механизациялаштирилди. Экин майдонларининг кенгайтирилиши ва луб экинлари маҳсулдорлигининг оширилиши натижасида урушдан олдинги мавжуд заводлар талабга жавоб бераолмайқолди. Колхоз ва совхозларда, саноат корхоналарида қоп-қанор ва бошқа каноп ҳамда жут толасидан тайёрланадиган маҳсулотларга нисбатан ўсиб бораётган талабни қондириш мақсадида областимиздаги мавжуд заводлар янги, такомиллашган техника асосида реконструкция қилинди, янги жут-каноп заводлари қурилди. Жумладан, Юқоричирчиқ, Жумабозор, Кетмонтепа ва Қуйичирчиқ ва бошқа жут-каноп заводлари қурилиб, улар энг янги техника блан ускуналанди. Жут-каноп заводларига Сталин мукофоти лауреати инженер Н. Н. Мишин ихтиро' қилган «ТММ — 200—К» маркали титув машинаси ҳамда нуқул юқори сифатли тола ишлаб чиқаришни та'минловчи 26 та агрегат ўрнатилди. Яқинда ишга туширилган пар блан ишловчи локомобиль электростанциялари заводлардаги кўпгина қўл меҳнати талаб қиладиган ишларни механизациялаштириш имконини берди.

1957 йилгача барча жут-каноп заводлари мавсумий ишлашдан йил бўйи тўхтовсиз ишлашга кўчирилади. Бу эса маҳсулот ишлабчиқаришни янада кўпайтиришга имкон беради.

Машина ва бошқа механизмларни такомиллаштириш ҳамда илғор иш методларини қўлланиш йўли блан маҳсулот ишлаб чиқаришни узлуксиз равишда юксалтириб боришда ишчиларнинг малакасини ошириш, корхоналарни инженер-техник мутахассислари блан тўла та'минлаш ҳал қилувчи роль ўйнайди. Шу мақсадда корхоналардаги кўпчилик ишчилар малака ошириш курсларига жалб қилинган. Шу йилнинг ўзида Тошкент тўқимачилик институти ва тўқимачилик техникумини битирган 28 инженер ва техник кадрлар жут-каноп заводларига ишга қабул қилинди.

Корхоналарда рационализатор ва ихтиро'чилар сони кун сайин ошиб бормоқда. Ўтган 9 ой ичида турли операцияларга татбиқ қилинган 50 дан ортиқ рационализаторлик таклифи меҳнат унумини оширишга, машина ва асбоб-ускуналарни ихчамлаштиришга ҳамда кўпгина хомаш'ё тежашга имкон берди. Ново-Михайловск жут-каноп заводининг бош инженери Степанов ва Қўрғонча жут-каноп заводининг бош механиги Пак ўртоқларнинг титув машинаси конструкциясига киритган ўзгаришлари меҳнат унумини бирярим баравар оширишни та'минлади. Ново-Жизненск заводининг электромантёри С. Каннинг рационализаторлик таклифи ускуналарнинг бекор туриш ҳолларини планда белгиланган нормадан анча камайтириш имкониятини туғдирди.

Маҳсулот ишлабчиқаришнинг тез сур'ат блан ўсиши натижасида корхоналарнинг қиёфаси ва ишчиларнинг моддий-маиший шароитлари ҳам тобора яхшиланиб бормоқда. Ҳарбир завод ҳузурида уй-жой посёлкалари, маданият клублари, ясли ва болалар боқчалари, мактаблар қурилган. Шу йилнинг ўзида 12 минг квадрат метр ҳажмда уй-жой ва маданий-оқартув муассасалари қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Завод ишлабчиқаришига янги техника ютуқларини жорий қилиш, меҳнат унумини ошириш, маҳсулот таннархини камайтириш ва унинг сифатини ошириш учун бирқанча тадбирларни амалга ошириш натижасида трест корхоналари давлат планини ошириб бажаришга эришаётирлар. Трест бўйича бу йил ишлабчиқарилган маҳсулот 1950 йилдагига нисбатан 3 ҳиссадан кўпроқни ташкил қилади. Ҳозир Ўзбекистон Иттифоқ бўйича чиқарилаётган канопнинг 60 процентини, жутнинг 68 процентини бермоқда.

Бундай юқори кўрсаткичларга эришишда квартал ва йиллик планларини ошириб бажариб келаётган Қўрғонча, Уяли ва Гуль жут-каноп заводлари ўзларининг салмоқли ҳиссаларини қўшдилар. Бу корхоналарда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллиги ва республикамизнинг шонли юбилейи шарафига социалистик мусобақа қизитилиб, 10 ойлик давлат топшириғи муддатидан бирнеча кун олдин муваффақият блан бажарилди.

Луб саноати соҳасида эришилган бу ютуқлар блан бирга бирқанча жиддий нуқсонларга ҳам йўл қўйилмоқда. Дастлабки катта камчилик шуки, трестдаги айрим заводлар давлат программасини тўла-тўкис бажармаётирлар. Масалан, Юқоричирчиқ жут-каноп заводида (директори ўртоқ Рихсиев) техникавий-ташкилий ишларнинг ёмон уюштирилганлиги туфайли кўп вақт ускуналар ишсиз туриб қолаётир. Машиналарнинг қувватидан тўла фойдаланмаслик эса меҳнат унумининг пасайиб кетишига ва оқибат натижада белгиланган планнинг бажарилмай қолишига сабаб бўлаётир. Бу завод ўтган 9 ой ичида пландагидан 483 тонна тола кам берди.

Ба'зи заводларда фақат ишлабчиқариладиган маҳсулот миқдорини кўпайтиришга зўр берилиб, ишлабчиқариш технологияси бузилмоқда, поялар сортларга ажратилмасдан, яхши ҳўлланмай ишлатилаётир' Ново-Жизненск, Янгибозор заводларида «ГП—2» тюк (боғлаш) станоги, сортларга ажратувчи машина каби механизмлардан мутлақо қониқарсиз фойдаланилмоқда.

Тошовул, Юқоричирчиқ заводларининг раҳбарлари ускуналарни яхши назорат қилиб бормайдилар. Улар машина ва айрим узельларнинг ўз вақтида ремонт қилинишини та'минламаётирлар, бунинг натижасида кўпгина ускуналар ишдан чиқиб қолмоқда. Бундай аҳволнинг корхонага катта зарар етказишини завод раҳбарлари тушуниб етмаётирлар.

Шуни алоҳида та'кидлаб ўтиш керакки, трест корхоналари ўртасида хомаш'ёдан фойдаланишда исрофгарчилик ва ошиқча ишлатиб юборишга қарши курашишдек давлат аҳамиятига эга бўлган ишга етарлича аҳамият берилмаётир. Ҳатто, трест бўйича тола ишлаб чиқариш соҳасида олдинда бораётган Уяли жут-каноп заводи (директори Норматов, бош инженери Аловутдинов ўртоқлар), Қўрғонча жут-каноп заводи (директори Носиров, бош инженери Ворфаламеев ўртоқлар) ўтган 9 ой ичида бир миллион сўмликдан кўпроқ хомаш'ёни ортиқча ишлатдилар. Шу ярим йилликда трест бўйича 7 миллион 280 минг сўмлик хомаш'ёнинг ортиқча ишлатилганлиги сра чидаб бўлмас ҳолдир.

Бундан буён трест заводларида хомаш'ёни тежаб-тергаб ишлатишга, ҳарбир поядан максимал даражада фойдаланишга эришиш учун барча чораларни кўриш керак. Бунинг учун дастлаб, технология процессларини а'ло даражада бошқаришга эришишни та'минлаш лозим. Завод раҳбарлари, цех бошлиқлари, мастерлар ва барча ишчилар шуни унутмасликлари керакки, ишлабчиқариладиган тола маҳсулоти таннархининг 80 процентини хомаш'ё ташкил қилади. Шунинг учун маҳсулот таннархини камайтишнинг асосий йўли хомаш'ёни тежаш учун курашдир. «Узглавлуб»нинг тайёрлаш бўлими (бўлим бошлиғи ўртоқ И. Кассирский) ва ишлабчиқариш бўлими (бўлим бошлиғи ўртоқ П. Попов) корхоналарда хомаш'ёдан рационал фойдаланишга эришиш учун етарли даражада қайғирмаётирлар.

Трестнинг деярли ҳамма заводларида катта-катта қурилиш об'ектлари мўлжалланган. Қурилиш ва ремонт ишларига бирнеча миллион сўм маблағ ажратилган. Бу ишларнинг белгиланган муддатда бажарилиши қурилиш-монтаж ташкилотларига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Аммо Узстройтрест (бошлиғи ўртоқ Чарквиани) ҳамда Ўзбекистон ССР Кенг исте'мол саноат моллари министрлигининг капитал қурилиш бошқармаси (бошлиғи ўртоқ Чепурной) ўз зиммаларига юклатилган вазифани кўнгилдагидек бажармаётирлар. Капитал қурилиш бошқармасининг ходимлари тегишли проект-смета ҳужжатларини жуда секинлик блан расмийлаштирмоқдалар. Бажарилаётган қурилиш ишларининг сифати талабга жавоб бермаётир, об'ектларни қуриб битказиш ва фойдаланишга топшириш графиги бузилаётир. 4-нчи давлат проект институтининг проект конторасии ҳам техник ҳужжатларни тайёрлаш муддатини кечиктириб юбораётир.

Жут-каноп заводлари бу йилги етиштирилган ҳосилни қайта ишлашга киришдилар. Бу заводларнинг Тошкент, Одесса, Пушкин, Оршан ва Нарва шаҳарларидаги каноп йигирув-тикув фабрикаларига кўплаб сифатли маҳсулотлар етказиб беришларини та'минлаш учун юқоридаги камчиликларни тезда бартараф қилиш керак.

Тошкент обсерваториясида ҳархил астрономия кузатишлари олиб борилмоқда. Вақт службаси лабораторияси аниқ вақтни белгилаш, асраш ва тарқатиш масалалари блан шуғулланмоқда. Аниқ вақтни белгилаш юлдузларни кузатиш асбоблари, вақтни сақлаш эса аниқ астрономия соатлари орқали амалга оширилади. Қуёш службаси лабораторияси қуёш юзидаги ҳархил ўзгаришларни ўрганмоқда. Юлдузларнинг аниқ ҳолатини белгилаш устида астрономия бўлими иш олиб бормоқда. Суратда: ЎзССР Фанлар академияси астрономия обсерваториясининг аспиранти Б. Ясевич юлдузларни кузатучи асбобларни ҳозирламоқда.

Р. Шамсиддинов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ПАХТА—БИЗНИНГ ҚИММАТЛИ БОЙЛИГИМИЗ, ҲАММА ПАХТА ТЕРИМИГА!

Пахтакор ва механизатор ўртоқлар! Бир туп ғўзани етиштириш учун ёз бўйи тер тўкиб, фидокорона меҳнат қилдик. Ҳозирги кунлар — ана шу ғўза тупларидаги ҳосилни сра нобуд қилмай йиғиб-териб олишнинг қизғин палласи. Ҳарбир киши ҳосилни тезроқ йиғиб-териб олишда актив қатнашиб, мамлакатга кўпроқ пахта етказиб бериш ишига муносиб ҳисса қўшиш учун курашиши керак.

ПАРТИЯ ГРУППАСИ — ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИДА ТАШКИЛОТЧИ БЎЛМОҚДА

ОҚҚЎРҒОН, (ЎзТАГ). Сталин номидаги 16-нчи сонли совхозда ҳосил терими сур'ати жиҳатидан учинчи бўлим коллективи олдинда бормоқда. Бу бўлимда пахта тайёрлаш плани ҳозирдаёқ 90 процент бажарилди. Шу блан бирга, пахтанинг кўп қисми отбор ва биринчи сортларга топширилди.

Пахта қабул қилучи Туроб Саметов раҳбарлик қилаётган бўлим партия группаси пахтакорлар мусобақасининг ташаббускори бўлди. Группа 6 коммунистдан иборат. Улар ишлабчиқаришнинг ҳал қилучи участкаларида ишлаб, меҳнатда ўрнак бўлмоқдалар, барча янгилик ишларини бошлаб бермоқдалар.

Группа илғор тажрибани пропаганда қилишга катта э'тибор бераётир. Бунинг учун оммавий-сиёсий ишларнинг турли шаклларидан фойдаланилмоқда. Машина блан пахта териш мавсум нормасини муддатидан илгари бажарган механик-ҳайдовчи, КПСС а'зоси Михаил Кирдяшев партия группаси ташкилотчисининг топшириғига мувофиқ республиканинг илғор механизаторлари — «Малик» совхозининг механик-ҳайдовчиси Шакар Жўратоев ва Чиноз МТСининг механик-ҳайдовчиси Василий Бибаровнинг эришган муваффақиятлари блан ёш механик-ҳайдовчиларни таништирди. Агитаторлар бўлимнинг энг яхши теримчилари Мақсуда Исмоилова ва Фотима Куртованинг иш усуллари тўғрисида пахтакорларга гапириб бердилар. Бу илғорлар мавсум бошидан буён 7 тоннадан пахта тердилар. Бўлимнинг кўп теримчилари бу илғор усулларни ўзлаштириб, топшириқдан ташқари 20 килограмм ва ундан ҳам ортиқ пахта топширабошладилар.

Партия группаси ўз мажлисларида йиғим-теримнинг актуал масалаларини мунтазам равишда муҳокама қилиб туради. Масалан, ана шундай мажлислардан бирида коммунистлар бўлим бошлиғи, КПСС а'зоси ўртоқ Оксаненконинг э'тиборини хирмонларда кўплаб пахтанинг тўхтаб қолаётганлигига жалб қилдилар. Бу ҳақда совхоз партия бюроси олдига ҳам масала қўйилди. Бу чоралар тез орада натижа берди. Учта кўрак чувиш машинасининг бутун сутка давомида ишлаши ташкил қилинди, хирмонларда тўпланиб қолган 50 тонна пахта жўнатиш учун тез орада тайёрлаб қўйилди.

Партия группасининг талаби блан совхоз дирекцияси бўлимда ҳосили машина блан териладиган майдонни кўпайтирди, жумладан ғўза барглари тўкиб юборилмаган майдонлар ҳисобига ҳам кўпайтирди. Бу тадбир пахта тайёрлаш сур'атини тезлаштиришга ёрдам берди, йиғим-терим ишлари таннархининг камайтирилишини та'минлади.

Совхоздаги 6 бўлимнинг ҳаммасида партия группалари тузилган. Уларнинг ҳаммаси пахта топшириш планининг тезроқ бажарилишини та'минлайдиган бирқанча ташкилотчилик ишларини олиб бормоқдалар.

Областимиздаги илғор колхозларнинг правлениелари ва партия ташкилотлари пахтакорлар ўртасида меҳнатни яхши уюштириб, ҳарбир кишининг унумли ишлашига эришиш учун курашаётирлар. Илғор колхозларда ва совхозларда теримчиларга қўшимча ҳақ тўлаш намунали олиб борилаётир.

Ўртасарой районидаги Будённий номли колхозда теримчиларга ҳақ тўлаш ва уларга нормадан ошириб пахта терганликлари учун қўшимча пул бериш яхши йўлга қўйилган.

Колхоз правлениеси сўнгги ойда нормаларини ошириб бажараётган ва отбор ҳамда биринчи сорт пахта тераётган колхозчиларга қўшимча равишда 50 минг сўм пул берди.

Суратда: колхоз кассири У. Бойназаров 4-нчи бригада дала шийпонида илғор теримчиларга пул бераётир.

И. Душкин фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси)

Қишлоқ хўжалик институти пахтакорларга ёрдам бермоқда

(Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг директори ўртоқ Ғ. БОБОЖОНОВ блан суҳбат)

Областимиз пахтакорлари ёз бўйи ҳалол меҳнат қилиб, пахта далаларида мўл ҳосил етиштирдилар. Ана шу мўл ҳосилни сра нобуд қилмай, ўз вақтида йиғиб-териб олиш ва давлатга топширишдек шарафли ишга муносиб ҳисса қўшиш—ҳарбир совет кишисининг ватанпарварлик бурчидир. Институтимизнинг студентлари колхоз далаларига чиқиб, пахтакор ота-оналарга амалий иш блан ёрдам бермоқдалар. Студентларимизнинг бир гриппаси Верхне-волинск районидаги «Қизил Октябрь» колхозида ишлаб, 300 тоннадан ортиқ пахта териб бердилар. Иккинчи группа студентларимиз эса К. Маркс номли, Ленин номли ва Свердлов номли колхоз далаларида фидокорона меҳнат қилиб, 1000 тоннадан ортиқ пахта тердилар.

Институтимиз бошланғич партия ва комсомол ташкилотлари теримга чиқилган биринчи кунлардаёқ факультетлар бўйича бригадалар ташкил қилишга, бу бригадалараро социалистик мусобақани йўлга қўйишга, колхозчилар ва студентлар орасида агитация ва пропаганда ишларини тўла амалга оширишга ҳаракат қилди. Кўрилган тадбирлар яхши натижаларга олиб келди. Меҳнатнинг тўғри ташкил қилиниши натижасида колхозчилар блан студентларимиз бирдамлик, уюшқоқлик ва ҳамжиҳатлик блан ишламоқдалар.

Пахта йиғим-терими қизғин бораётган ҳозирги кунларда ўқитувчиларимиздан К. Раҳмонбердиев ва Алимов ўртоқлар бошлиқ агрономия факультети, Х. Ҳакимов ва З. Тоиров ўртоқлар бошлиқ ипакчилик факультети студентлари бошқаларга намуна кўрсатиб ишламоқдалар. Бу факультетлардаги студентларнинг 90 процентини комсомоллар ташкил этади. Улар теримда авангардлик кўрсатмоқдалар. Агрономия факультетининг Исматов, Маткаримов, Эшонқулов, Дадамирзаев, Маҳкамов каби, ипакчилик факультетининг Ёқубжонова, Ҳожибоева, Отажонов, Абдураҳмонов каби ўнлаб комсомол-студентлари ҳар куни 120 — 130 килограммдан пахта териб, ўз ўртоқлари ва колхозчилар ҳурматига сазовор бўлмоқдалар. Уларнинг ҳарбири шу кунгача 2—3 тоннадан ошириб пахта терди.

Шунингдек студентларимиз бригада дала шийпонларида «Жанговар варақа»лар деворий газеталар чиқариш, колхозчилар учун дам олиш пайтларида концертлар уюштириш, уларни турли газета ва журналларда босилган янги хабарлар блан таништириш ишларига ҳам алоҳида э'тибор бермоқдалар. Студентлар томонидан кўрилаётган бу тадбирлар терим сур'атини оширишга, колхозчи ота-оналарнинг тушки ва кечки овқат пайтларида маданий дам олишларига ёрдам бермоқда.

Институтимиз коллективи Улуғ Октябрь революциясининг 37 йиллиги яқинлашаётган ҳозирги кунларда пахтакор ота-оналарга янада кўпроқ ёрдам бериш, уларнинг улуғ байрамни муносиб меҳнат совғалари блан кутиб олишларига янада кўпроқ ҳисса қўшиш учун курашади.

Колхоз хўжалиги комплекс равишда ривожланмоқда

БЕКОБОД, (ЎзТАГ). Бекобод районидаги Дзержинский номли колхоз Ўзбекистонда энг йирик ҳисобланади. Колхоз бухгалтерияси йиллик ишлабчиқариш планининг бажарилишини якунлаб кўрди. Ана шу дастлабки якунлар колхознинг хўжалиги комплекс равишда ҳартарафлама ривожланаётганлигини кўрсатади.

Дзержинский номли колхоз асосий қишлоқ хўжалик экини бўлган пахта майдонини йилдан-йилга кенгайтирмоқда. Бу йил суғориладиган ер майдони колхозда 700 гектар кенгайди, пахта экинлари эса 2412 гектаргача етди. Колхознинг ҳар гектар ердан давлатга ўрта ҳисобда 30 центнердан пахта топшириши учун бутун имконият бор. Колхозчилар пахта йиғим-терими блан бир вақтда келгуси йилда экиш учун янги ерларни тайёрламоқдалар. Далварзин даштида икки юз гектар ер ўзлаштирилди. Ҳозир бу ерларда суғориш тормоқлари қазилмоқда.

Олмошлаб экиш планига биноан ем-хашак экинлари майдони кенгайтирилди. Минг гектар ердан беда ҳосили ўриб олинди. Ҳар гектар ердан юз центнердан беда ўриб олиндики, бу топшириқдагидан кўпдир. Бу йил колхоз чорвачилик эҳтиёжлари учун маккажўхори, тариқ ва лўвия экинлари экди. Ем-хашак экинлари шундай навбатлаштириб экилдики, бир майдондан йилига икки марта ҳосил олиш мумкин бўлди. Колхоз ўз тегирмонига, шоли оқлайдиган ва мой чиқарадиган жувозларга эга. Улар колхознинг бешта фермасини кепак, чиқинди ун ва қаймоғи олинган сут блан та'минламоқда.

Бу йил колхозда балиқ овлайдиган бригада тузилади. Бригада Сирдар'ёда балиқ овлаб, колхоз а'золаринигина эмас, балки матлубот кооперациясини ҳам янги балиқ блан та'минлаб туради.

Колхознинг жорий счётига ҳозирдаёқ ўтган йилдагидан кўп маблағ тушди. Колхознинг умумий даромади 24 миллион сўмни ташкил қилади.

АРАВАКАШЛАР ҲИССАСИ

Мирзачўл районидаги Жданов номли колхознинг Бутунииттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси қатнашчиси ўртоқ Улбус Қорабоев бошлиқ бригадаси пахта тайёрлаш давлат планини бажарди. Бригада а'золарининг бундай муваффақиятга эришишларида аравакашларнинг ҳам ёрдами жуда катта бўлди. Аравакашлардан ўртоқ Орзиқул Бобобеков бригадада терилган пахтани пешма-пеш тайёрлаш пунктига ташишда ғайрат кўрсатмоқда. У, ўз касбини жуда севиб, зўр ғайрат блан ишлаши натижасида колхозчилар уни «ғайратли аравакаш» деб ҳурматлайдилар. У, кунлик нормани 1,5 — 2 баравар ошириб бажармоқда.

Ўртоқ Бобобеков ўз аравасида пахта тайёрлаш пунктига мавсум бошидан бери 80 тоннадан кўпроқ пахта ташиди. У, ўзига бириктилган от ва аравани ниҳоятда эҳтиётлаб, ундан унумли фойдаланмоқда. Ҳозир ўртоқ Бобобеков байрамолди социалистик мусобақага қўшилиб 7 ноябрьгача яни 20 тонна пахта ташиб беришга аҳд қилди.

Ўртоқ Бобобеков ўз тажрибаларини ёш аравакашларга ўргатаётир.

Ёш аравакаш, комсомол а'зоси Ф. Жўраев ўртоқ Бобобековнинг тажрибаларидан ўрганиб, кунига 3 — 3,5 тоннага етказиб пахта ташимоқда.

Колхоз аравакашлари иш унумини кундан-кунга ошириш учун фидокорона меҳнат қилаётирлар.

Ж. ҲОЛҚОСИМОВ,
Ғ. ҚЎЗИЕВ.

„Боёвут“ совхозлари нима учун орқада қолаётирлар

«Боёвут» совхозларининг пахтакорлари, механизаторлари, инженер-техник ходимлари партия ва ҳукуматимизнинг мамлакатда пахтачиликни янада ривожлантириш тўғрисидаги тарихий кўрсатмаларини амалга ошириш учун курашиб, катта муваффақиятларни қўлга киритдилар.

Давлат томонидан берилган катта моддий-техника ёрдами ва совхоз коллективларининг астойдил ғайрат блан меҳнат қилишлари туфайли бу йил кенг майдонларда мўл пахта ҳосили етиштирилди. Илғор бўлимлар, бригадалар йиғим-терим ишларини тўғри уюштириб, дастлабки ютуқларга эришдилар.

Биринчи «Боёвут» совхозининг коммунист П. Уразбоев бошлиқ 4-нчи бўлими, иккинчи «Боёвут» совхозининг ўртоқ Т. Ҳусаинов бошлиқ 1-нчи бўлими, учинчи «Боёвут» совхозининг ўртоқ Алисаидов бошлиқ 2-нчи ва ўртоқ Розначенко бошлиқ 5-нчи бўлимлари ва бошқалар йиллик пахта тайёрлаш планларини 75—80 процентдан бажардилар.

Учинчи «Боёвут»нинг Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкаси қатнашчиси Тожихон Тошматова, Тўйчи Тўхтасинов, иккинчи «Боёвут»нинг Х. Маматмуродов, Қаршиев, тўртинчи «Боёвут»нинг комсомол а'зоси Тожихон Усмонова ўртоқлар бошлиқ бригадалари 80—90 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 30—33 центнердан «оқ олтин» топшириб, йиллик пахта топшириш планларини шараф блан адо этдилар ва ҳозир пландан ташқари пахта топширмоқдалар.

Ўтган йили республика механик-ҳайдовчилари ўртасида яхши ташаббус кўрсатиб, мавсумда 85 тонна пахта териб берган ва бу йил 120 тонна пахта териб бериш мажбуриятини олган иккинчи «Боёвут»нинг илғор механик-ҳайдовчиси ўртоқ Валижон Болтаев ҳозиргача 80 тонна пахта терди. Шунингдек, Маматжон Омонбоев 60 тонна, А. Арслонов (учинчи «Боёвут») 75 тонна, Шойзақов 70 тонна, Синадиев (биринчи «Боёвут») 65 тонна пахта териб бердилар.

Бу йилги мавсумда 12—15 тонна пахта териб бериш мажбуриятини олган Азизова, Тўраева ва Ёқубова (учинчи «Боёвут»). Тукчукова, Сальногорова, Герюговалар (иккинчи «Боёвут») сингари моҳир теримчилар мавсум бошидан бери 8—10 тоннага етказиб пахта териб топширдилар. Бундай илғорлар бошқа совхоз ва бўлимларда ҳам кўп.

Юқоридаги фактлар «Боёвут» совхозлари пахта далаларида мўл ҳосил етиштирилганидан яққол далолат беради.

Тўрттала «Боёвут» совхози бу йил мамлакатимизга қарийб 40 минг тонна «оқ олтин» етказиб беришлари керак. Бу — бутун Ховос районида тайёрланадиган пахта ҳосилининг 65 процентини ташкил этади.

Афсуски, пахта етиштиришда ана шундай салмоқли ўрин тутган, райондагина эмас, балки бутун республикада катта аҳамиятга эга бўлган «Боёвут» совхозлари, умуман пахта териш ва уни давлатга топширишда чидаб бўлмаслик даражада орқада қолмоқдалар.

Ҳозир об-ҳаво яхши, пахталар чамандек очилган, уни тезда йиғиб-териб, ҳар куни йиллик планнинг камида 2—2,5 процента миқдорида пахта топшириш учун ҳамма совхоз ва бўлимларда истаганча моддий-техника воситалари, ишчи кучи мавжуд. Шундай бўлгани ҳолда «Боёвут» совхозлари нега орқада судралиб келмоқдалар?

Даставвал шуни айтиш керакки, совхозларнинг раҳбарлари: Нуриддинов, Бочкарев, Ҳолиқулов, Назаров ўртоқлар пахта тайёрлашдек муҳим кампанияни муваффақиятли ўтказиш соҳасида етарли даражада ташкилотчилик қилаолмаётирлар.

Механизацияга э'тиборсизлик

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг 1954 йилги пахта ҳосилини териш ва тайёрлаш тўғрисидаги қарорида бу йил ҳосилнинг қарийб учдан бир қисмини машиналар блан териб олиш кераклиги та'кидлаб ўтилган эди. Броқ, партия ва ҳукуматимизнинг ана шу муҳим қарори «Боёвут» совхозларида қониқарли бажарилмаётир.

Пахта йиғим-терими бошланиши олдидан совхозлардаги барча бўлим ва бригадаларда пахтаси машинада териладиган участкалар ажратилди-ю, броқ бу ерлар пахта териш машиналарининг унумли ишлаши учун яхши тайёрланмади. Шунинг учун машиналар тўла ишга солинмаётир, уларнинг иш унуми жуда паст.

Масалан, тўртинчи «Боёвут» совхозида 100 дан ортиқ пахта териш машинаси блан мавсум бошидан бери атиги 400 тоннага яқин пахта терилган. Ҳозир совхоз далаларида 81 машина ўрнига 30 машина ишламоқда. Совхознинг ўртоқ Ойхўжаев бошлиқ бўлимида машинада териш учун 540 гектар ер ажратилган. Броқ ҳозиргача фақат 25 гектар ердаги пахта машинада терилиб, бундан 15 тонна ҳосил олинган. Бўлимда 19 та пахта териш машинаси бўлгани ҳолда, уларнинг ҳаммаси ишлатилмаётир. Кейинги кунларда эса пахта териш машиналари бутунлай тўхтатиб қўйилган. Ўртоқ Ойхўжаев бўлимнинг пахта тайёрлашда чидаб бўлмаслик даражада орқада қолаётганини ҳозир ҳам «пахта яхши очилган эмас» деган ўринсиз баҳоналар блан хаспўшлашга уринмоқда. Лекин бу нотўғри. Масалан, 23 октябрьда пахтаси машинада териладиган участкалардан пахта терган 75 киши бир норма, 60 киши бирярим норма ва 43 киши икки норма бажарган.

Пахта тозалаш машиналаридан фойдаланиш ҳам ёмон аҳволда. Иккинчи «Боёвут» совхозининг коммунист ўртоқ Каттахўжаев бошлиқ бўлимида 3 та УПХ — 1,5 ва бир ХЧО машинаси бор. Булар суткасига 80 тоннага яқин пахта тозалаши мумкин. Лекин кунига тозаланаётган пахта 30 тоннадан ошмайди. Кўпинча машиналар арзимас сабаблар блан кун бўйи тўхтаб туради.

Совхоз бош механизаторининг ўринбосари Серкин, бўлим колонна механиги Текеев, пахта тозалаш бўйича колонна механик ўринбосари Аметов ўртоқлар машиналарнинг тўхтовсиз ишлашини та'мин этмаётирлар. Бўлим раҳбарларининг ўз вазифаларига мана шу хилда совуққонлик блан қараганликлари натижасида, ҳозир бўлим пахта саройида 115 тонна пахта чўкиб қолган. Бу ҳол пахтанинг кўплаб нобуд бўлишига сабаб бўлмоқда.

5-нчи бўлимнинг ўртоқ Х. Норчаев полевод бўлган участкасида ҳам 40 тоннага яқин пахта уйилиб ётгани ҳолда, пахта тозалаш машиналари 22—23 октябрь кунлари ишлатилмаган. Шу участканинг Қаршиев ва Шерматов ўртоқлар бошлиқ бригадалари сўнгги бир ҳафта ичида бир грамм ҳам пахта топширмаганлар.

Бундай ачинарли фактлар бошқа совхозларда ҳам бор. Жумладан, тўртинчи «Боёвут» совхозининг Тўхтасинов бошлиқ бўлимида 23 октябрь куни 6 та пахта тозалаш машинасидан фақат биттаси ишлаб, 4 тоннагина пахта тозаланган. Совхозда эса 22 октябрьда 40 та пахта тозалаш машинасидан 4 таси ишлаган, холос. Кўп машиналар бузилиб ётипти, лекин совхоз бош механизатори Коваленко ва бўлим колонна механиги Михайлов ўртоқлар бунга ўтакетган мас'улиятсизлик блан қарамоқдалар.

Шундай сабаблар туфайли 25 октябрьгача тўрттала совхозда қарийб 1500 тонна пахта чўкиб қолган.

Кучлар тўла сафарбар этилмаган

«Боёвут» совхозларида пахта йиғим-теримининг кечикишига яна бир асосий сабаб шуки, бўлим ва бригадаларда ишга яроқли аҳоли теримга тўла сафарбар этилмаган. Теримчиларнинг кўплари кунлик нормаларини бажармайдилар. Бўлим ва бригада бошлиқлари меҳнатни тўғри уюштиришга бепарволик блан қарамоқдалар. Натижада кунлик ва бешкунлик графиклар бажарилмасдан қолаётир.

Масалан, учинчи «Боёвут» совхозида графикдаги 1900 ўрнига кунига 1200—1250 киши пахта термоқда. Сўнгги бешкунликда графикнинг атиги ярми бажарилган. Ўртоқ Жондорбеков бошлиқ 1-нчи бўлимда ишга яроқли кучнинг 38 процента теримга жалб этилмаган.

Иккинчи «Боёвут» совхозида икки ярим мингдан ортиқ ёрдамчи пахта тераётир. Шундай бўлишига қарамай бу совхозда йиғим-терим сур'ати жуда паст, Чунки ёрдамчилар келиши блан совхозларнинг раҳбарлари хотиржам бўлиб олдилар.

Тўртинчи «Боёвут» совхозида ишчи кучидан фойдаланишда, айниқса жиддий хатоларга йўл қўйилмоқда. Совхозда ҳар куни теримга 3350 киши ўрнига 2810 киши қатнашиб, графикнинг фақат 40 процента миқдорида пахта терилмоқда. Совхозда меҳнат интизоми жуда бўшашиб кетган. Теримчиларнинг кўпчилиги кунига атиги 30—33 килограммдан пахта тераётирлар. Кўпгина бригадаларда пахта тайёрлаш планлари ҳозиргача фақат 30—35 процент адо этилган. Лекин бу ҳол совхоз раҳбарларини ташвишлантирмаётир. Совхоз директори ўртоқ Назаров кабинетдан чиқмасдан тонготаргача мажлислар ўтказиш, бўлим ва бригада бошлиқлари ҳамда колонна механикларини бўлар-бўлмасга 10—15 километр жойдан чақириб олиб, уларга дўқ уриш каби, раҳбар ходимларга хос бўлмаган методга одатланиб қолган.

Рағбатлантириш йўқ

Меҳнат унумининг бу тариқа пасайиб кетишига совхоз раҳбарларининг пахта теришда қатнашаётган ишчиларга, механизаторларга далаларда қулай маданий-маиший шароит яратиб беришга аҳамият бермаётганликлари ҳам сабаб бўлаётир.

Илғорларни рағбатлантириш ва уларнинг тажрибаларини барча бўлим ва бригадалардаги ишчиларга кенг ёйиш йиғим-терим сур'атини оширишда катта аҳамиятга эга бўлгани ҳолда, ана шу муҳим восита совхоз раҳбарларининг э'тиборидан четда қолмоқда. Тўртинчи «Боёвут» совхозида гектаридан 15 центнердан ошиқ пахта топшираётган бригадаларнинг ҳанузгача ҳисоби олиб чиқилмаган. Бу ерда илғорларга устама ҳақ тўлаш йўлга қўйилмаган. Бу нарса, албатта, меҳнат унумининг ошмаслигига сабаб бўлмоқда.

Мас'улиятни ҳис этмаслик шу даражага бориб етганки, совхознинг бош бухгалтери Семенов ва совхоз директорининг ўринбосари Панюховлар совхоз бўйича йиллик пахта тайёрлаш планининг неча процент бўлганлигини билмайдилар.

Иккинчи «Боёвут» совхозида 20 га яқин бригада октябрь ойининг дастлабки кунларидаёқ ҳарбир гектаридан 15 центнердан пахта ҳосили топширган. Аммо уларга ҳали ҳам устама мукофот блан ҳақ тўланмаётир.

Рағбатлантириш тадбирларининг амалга оширилмаслиги пахтанинг сифатига ҳам та'сир қилмоқда. Тўртинчи «Боёвут» совхози бўйича топширилган 3,5 минг тонна пахтадан бирор килограмм ҳам отбор сортга қабул қилинмаган. Совхоз ишчилари ўртасида пахтани саноат сортларига ажратиб теришнинг аҳамияти, отбор сорт пахта терилганлик учун ма'лум миқдорда қўшимча ҳақ тўланиши каби муҳим тадбирлар ишлаб чиқилмаган. Натижада бўлим ва бригадаларда пахтанинг ифлосланишига йўл қўйилмоқда. Тайёрланган пахтанинг сифати паст бўлганлиги учун пахта пункти томонидан ҳосилнинг бир қисми чегириб ташланган ва совхозга 16 октябрьгача 179 минг сўм миқдорида жарима солинган. Ҳосилнинг сифати учун кураш бошқа совхозларда ҳам қониқарли деб бўлмайди.

Теримнинг сифатсизлиги ва кечикиши пахтанинг нобуд бўлишига ҳам сабаб бўлаётир. Текшириш натижасида бу совхозларда ҳар гектар ерда 120 дан 150 килограммгача пахта нобуд этилаётганлиги аниқланган.

Совхозларда келгуси йил мўл ҳосили учун зарур тадбирлар амалга оширилмаётир. Бирор совхозда ҳам ҳайдов тракторларини ремонт қилишга киришилмаган.

«Боёвут» совхозларида юз бераётган мана бу жиддий хато ва камчиликлар Ховос район партия комитети (секретари Мирдадаев, Семерейчик ўртоқлар) ва район ижроия комитети (раиси ўртоқ Бойботиров)нинг э'тиборидан четда қолмоқда. Улар бутун Ховос районида тайёрланадиган пахтанинг учдан икки қисмини берадиган мана шу йирик совет хўжаликларининг иши блан яқиндан шуғулланишни, уларга конкрет ва амалий раҳбарлик қилишни ўз бурчлари деб ҳисобламаётирлар. Район раҳбарлари совхозларга келиб турсалар ҳам улардаги ҳақиқий аҳвол блан пухта танишмасдан тезгина қайтиб кетаверадилар.

«Боёвут» группа совхозлари икки йил сурункасига пахта тайёрлаш давлат планини бажармадилар. Совхоз меҳнаткашлари партия ва ҳукуматимизнинг доимий ғамхўрликларига жавобан фидокорона меҳнат қилиб, социалистик мажбуриятнинг бажарилишини та'минлайдиган даражада мўл-кўл пахта ҳосили етиштирдилар, лекин совхоз раҳбарлари йил бўйи қилинган самарали меҳнат натижаларини якунлашда ҳал этучи ҳозирги мас'улиятли кунларда ишни бўшаштириб юбормоқдалар.

Республикамизнинг барча меҳнаткашлари Улуғ Октябрьнинг 37 йиллигини ва Ўзбекистон ССРнинг 30 йиллигини шонли меҳнат зафарлари блан нишонлаш учун курашиб, битмас-туганмас ғайрат ва зўр ватанпарварлик ҳисси блан тўлибтошган ҳолда меҳнат вахталарида янгидан-янги ғалабаларни қўлга киритаётган бир пайтда боёвутлилар бу курашдан орқада қолмасликлари керак. Пахта йиғим-теримидек муҳим давлат аҳамиятига эга бўлган умумхалқ ма'ракасида «Боёвут» совхозларининг меҳнаткашлари ўзларининг муносиб ва фахрли ўринларини эгаллашлари лозим.

«Тошкент ҳақиқати» газетасининг рейд бригадаси:

Қ. АҲМЕДОВ,
«Тошкент ҳақиқати» газетасининг махсус мухбири.

Ғ. СУВОНҚУЛОВ,
Ўзбекистон ЛКСМ Ховос район комитетининг инструктори.

Тўртинчи «Боёвут» совхозида йиғим-терим масаласи мана шу йўсинда ҳал қилинмоқда...

Рассом Н. Меламед.

Илғор теримчилар муваффақияти

Муҳаррам Отабоева мажлисда сўзга чиқмоқчи бўлди. Лекин у иймanди. «Тағин кўпчилик олдида гапираолмай изза бўлиб қолсам-а», деб ўйлади. Аммо унинг дилида ўйлаб қўйган гаплари уни тинчитмас эди. Мажлисда «Ҳосилни етиштиришга етиштирдигу, лекин бу ҳосилимиз ҳали омборларда эмас, далаларда турипти. Ҳамма гап шуни йиғиб олишда...» деган гаплар такрор-такрор айтилди.

Яна кимдир:

— Ҳозир сўнгги кураш палласи. Бу курашда колхозимизга мадор бўладиган азаматлар аравани бирга тортишади. Бунақа азаматлар бизда кўп, — деди.

Бу сўзлар Муҳаррам Отабоеванинг кўнглига яна кучлироқ ғулғула солди. «Кўпчилик олдида адашиб қолсам тоза изза бўламан», деган фикр хаёлидан кўтарилиб кетди. Сўзга чиқди. У, қисқа, лекин аниқ фикрни дадил гапирди:

— Мен мавсумда 7000 килограмм пахта териш мажбуриятини оламан.

Муҳаррам Отабоева сингари ийманиб ўтирган қизлар бирдан ғайратланиб кетдилар. Муборак Турсунхўжаева, Ҳадича Отабоева, Зайнаб Зоҳидова, Қандил Ёқубовалар ҳам мажлисда сўзга чиқдилар. Улар ўз зиммаларига социалистик мажбурият олиб, бир-бирларини мусобақага чақирдилар.

Ана шу мажлисдан сўнг 39 кун ўтгач, Оҳангарон район Куйбишев номли колхоз правлениеси теримчилар ишига якун ясади. Бунда Муҳаррам Отабоеванинг ўз сўзи устидан чиққани айтилди.

...6 сентябрь, теримнинг биринчи куни. Муҳаррам Отабоева 128 килограмм пахта териб, кунлик нормани 4 ҳисса бажарди. Эртаси куни унинг терган пахтаси 195 килогрммга етди. У, 10 сентябрьда 220 килограмм пахта терган бўлса, 13 сентябрьда 298 килограммга етказиб пахта терди. Хуллас 39 кун мобайнида ўртача ҳар куни 214 килограммдан пахта териб, Куйбишев номли колхоздагина эмас, бутун Оҳангарон районида донг чиқарди.

Колхоз правлениеси Муҳаррам Отабоевани 39 кунда 8359 килограмм пахта териб, олган мажбуриятини ошириб бажарганини, фақат терим даврида 290 та меҳнат кунидан ташқари, 435 килограмм ғалла, 2231 сўм пул ишлаганини ҳаммага эшитдирди.

Теримчилардан Муборак Турсунхўжаева, Ҳадича Отабоева, Зайнаб Зоҳидова, Қандил Ёқубовалар ҳам 4—5 тоннадан пахта териб, ўз мажбуриятларини бажариш учун курашаётирлар.

Социалистик мусобақани якунлашга бағишланган мажлис куни Муҳаррам Отабоева илгаридагидек ийманиб эмас, анча дадил ўтирди. Унинг хаёлидан «изза бўлиб қолсам-а» деган хаёл аллақачон чиқиб кеттан эди. Колхозда меҳнат қилиб тобланган, ажойиб самараларга эришаёттан, шу туфайли ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлган бу чевар теримчи энди ўзида зўр ишонч ҳосил қилган. КПСС Марказий Комитетининг Буюк Октябрь социалистик революциясининг 37 йиллиги муносабати блан чиқарган Чақириқлари Куйбишев номли колхоз теримчиларини меҳнатда янги зафарларга эришишга руҳлантириб юборди. Колхознинг донгдор теримчиси Муҳаррам Отабоева яна биринчи бўлиб сўзга чиқди:

— Мен яна мавсум охиригача 3000 килограмм пахта териб бераман, — деб қўшимча социалистик мажбурият олди.

Шу кунларда колхоз далаларида иш қайнамоқда. Муҳаррам Отабоеванинг терган пахтаси 9 минг килограммдан ошиб кетди. Илғор теримчилар унумли ишлаб, ўзларининг фидокорона меҳнатлари блан ҳаммани илғорликка ундамоқдалар.

Б. ХАЛИЛОВ.
Т. ХУШНАЗАРОВ.

ЧЕВАР ТЕРИМЧИ

Ҳалима мавсум бошидан бери кунига 250—300 килограммдан пахта термоқда. У социалистик мусобақада энг олдингилар сафида бормоқда. Ҳалиманинг 15 октябрьгача терган пахтаси 9000 килограммга етди. Ҳалима Юсупова мавсум бошида ўз дўстларига:

— Бу мавсумда 15 тонна пахта териш мажбуриятини оламан ва бу аҳдимни шараф блан бажариш учун курашаман, — деб айтган эди.

Сўзи блан иши бир моҳир теримчи Ҳалима ўзининг ана шу аҳдига амал қилмоқда.

Ўртачирчиқ районидаги Ленин номли колхознинг А. Машарипов бошлиқ бригадасида илғор теримчилар сафи кундан-кунга ўсиб бормоқда. Ҳалимага эргашиб ҳар куни 200 — 250 килограммдан пахта тераётган Хатирахон Каримова, Гулнор Арслонова, Дилбар Тўлабоева, Э'тиборхон Аҳмедова каби чеварлар ана шулар жумласидандир.

Бригада а'золари 20 октябрьгача пахта тайёрлаш планини 100 процент бажариш, қўшимча равишда давлатга гектаридан 15 центнердан пахта топшириш учун курашмоқдалар. Улар эришаётган бу ютуқларда шубҳасиз Ҳалимахон ва унинг ўртоқларининг ҳиссаси бор.

Т. ЙЎЛДОШЕВ.
А. ДОЛИМОВ.

Франция Миллат мажлисининг Фахрий раиси, Франция академиясининг а'зоси, Лион шаҳрининг мэри доктор ЭДУАРД ЭРРИОГА

Совет Иттифоқи блан Франция республикаси ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилганлигининг ўттиз йиллиги муносабати блан, Совет-Франция муносабатларини нормаллаштиришнинг ташаббускорларидан бири бўлган Сизга ўзимизнинг самимий табрикларимизни изҳор қилишга рухсат этгайсиз.

Бундан ўттиз йил илгари Сиз барча мамлакатлар ўртасида, уларнинг ижтимоий ва сиёсий тузумларидан қат'и назар, ҳамкорлик бўлиши халқларнинг туб манфаатларига мос келади ва бундай ҳамкорлик умумий хавфсизликни та'минлаш учун зарур деб тамомила ҳаққоний ўйлаб, СССР блан Франция ўртасида муносабатлар ўрнатишга ва бу муносабатларни ривожлантиришга тарафдор бўлдингиз. СССР блан Франция ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилганлиги халқаро муносабатлар тарихида жуда катта роль ўйнади.

Совет жамоатчилиги Сизнинг ўз мамлакатининг миллий манфаатларини ҳимоя қилишга, унинг хавфсизлиги тўғрисида ва Франциянинг халқаро майдонда буюк давлат сифатида роль ўйнаши тўғрисида ғамхўрлик қилишга ўз ҳаётини бағишлаган давлат ва жамоат арбоби эканлигингизни яхши билади. Герман милитаризмининг қайта тикланиши Европа халқларини ва шу жумладан француз халқини ҳалокатга дучор қиладиган хавф эканлигини Сиз тўғри кўрдингиз. Сиз Европада тинчликни сақлаш ишида Европадаги барча мамлакатларнинг маҳкам ҳамкорлик қилишлари ва, биринчи навбатда СССР блан Франция ўртасидаги ҳамкорликни мустаҳкамлаш Европада тинчлик ва хавфсизликнинг асосидир деб билдингиз.

Сизнинг умумий тинчлик манфаатларини кўзлаб СССР блан Франция ўртасида ҳамкорликка тарафдор бўлаётганлигингиз мамлакатимиз жамоатчилигининг кенг доираларида қизғин ма'қулланмоқда.

Француз халқининг ва дун'ёдаги барча тинчликсевар халқларнинг бахт-саодати йўлида бундан буён ҳам ўз фаолиятингизни давом этдиришингиз учун Сизга чин кўнглимиздан соғлиқ тилаймиз.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Советининг депутатлари:

А. ВОЛКОВ — Иттифоқ Советининг раиси
В. ЛАЦИС — Миллатлар Советининг раиси
М. СУСЛОВ — Иттифоқ Совети Ташқи ишлар комиссиясининг раиси
Д. ШЕПИЛОВ — Миллатлар Совети Ташқи ишлар комиссиясининг раиси
М. ЯСНОВ — Москва шаҳар Советининг раиси
А. НЕСМЕЯНОВ — СССР Фанлар Академиясининг президенти
Д. СКОБЕЛЬЦИН
И. ЭРЕНБУРГ
Н. ТИХОНОВ

НЕМИС ХАЛҚИ СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ НОТАСИНИ ТАБРИКЛАМОҚДА

БЕРЛИН, 28 октябрь. (ТАСС). Немис жамоатчилиги Совет ҳукуматининг Франция, Буюк Британия ва АҚШ ҳукуматларига юборган, герман масаласини тинч ҳал қилиш ва Европада хавфсизликни та'минлаш йўлини кўрсатучи нотасини табрикламоқда. Германиянинг ҳар икки қисмидаги тинчликсевар немислар Совет нотасини қўллаб-қувватламоқдалар.

Немис архитектура академиясининг президиуми баёнот э'лон қилди. Академия ўз баёнотида Лондон ва Париж битимларига қарши чиқмоқда ҳамда Совет Иттифоқининг тинчлик соҳасидаги янги ташаббусини табрикламоқда.

«Биз немис миллатининг истиқболи учун жиддий ташвишланаётганлигимиз сабабли, — дейилади баёнотда, — Лондон ва Париж битимларига жуда қат'ий равишда қарши чиқаётирмиз, бу битимлар герман милитаризмини қайтадан тиклашни ва Ғарбий Германияни ҳарбий блоклардан иборат агрессив системага қўшилишини кўзда тутади...

Биз Совет ҳукуматининг 1954 йил 23 октябрьда Франция, Буюк Британия ва АҚШ ҳукуматларига юборган янги нотасини табриклаймиз, бу нота Европада коллектив хавфсизлик системаси барпо этиш ҳақидаги ва герман масаласини тинч йўл блан ҳал этиш тўғрисидаги таклифларни ўз ичига олади. Бу таклифлар халқимизнинг ҳаётий манфаатларига мос келади, чунки бу таклифлар Германияни тинчликсевар ва демократик давлат сифатида қайтадан тиклаш ишига хизмат қилади».

Бонн бундестагининг Германия социал-демократик партиясидан сайланган депутати Э. Вельке Дортмунддаги (Ғарбий Германия) йиғилишлардан бирида нутқ сўзлаб, Европада Совет Иттифоқининг иштироки блан коллектив хавфсизлик системаси барпо этишни ёқлаб сўзлади. У, Германияни тинч йўл блан бирлаштиришга фақат ана шундай йўл блангина эришиш мумкин, деб уқтириб ўтди.

БЕРЛИН, 27 октябрь. (ТАСС). «Телеграф» газетаси хабар беради: бундестагнинг умумгерман масалалари блан шуғулланучи комиссияси раиси, Германия социал-демократик партиясидан сайланган депутати Герберг Венер Совет ҳукуматининг 23 октябрьдаги нотаси муносабати блан бундай деди: Совет Иттифоқининг Германияни қайтадан бирлаштириш ҳақидаги таклифларини рад этиш мумкин эмас, шунингдек бу таклифларни муҳокама қилишни Лондон ва Парижда бошқа муддатлар тасдиқланганлиги учунгина кечиктириб қўйиш мумкин эмас.

Венер Совет ҳукуматининг кейинги нотасини Германия проблемасини, ниҳоят, Европа хавфсизлиги ҳақидаги масала блан бирга муҳокама қилиш имкониятини беручи нота деб та'рифлади.

ГЕРМАН — СОВЕТ ДЎСТЛИГИ ЖАМИЯТИНИНГ МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

БЕРЛИН, 28 октябрь. (ТАСС). АДН агентлиги билдиради: Дюссельдорфда Ғарбий Германиядаги герман-совет дўстлиги жамиятининг матбуот конференцияси бўлди. Конференцияда немис ва четэл журналистлари ҳозир бўлдилар. Президиум а'золари 1 ноябрьдан 30 ноябрьгача ўтказиладиган герман-совет дўстлиги ойлигининг кенг программаси ҳақида сўзлаб бердилар.

Жамият президиуми матбуот вакилларига эсдалик хати топширди. Эсдалик хатида айтилишича, герман-совет дўстлиги жамияти Ғарбий Германияда қувғун остига олинаётир. Баварияда, Қуйи Саксонияда, Кессенда, Рейнланд-Пфальцда ва Баден-Вюртембергда жамият тақиқланган деб ҳисобланади, Ғарбий Германиянинг бошқа ўлкаларида эса жамият та'қиб қилинмоқда ва аслда тақиқланган ҳисобланади.

Сўнгра эсдалик хатида кўрсатиб ўтилишича, жамият президиумининг биринчи секретари Георг Гампфер бир йилдан кўпроқ вақт давомида тергов остида яшаб турибди ва сентябрь ойида яна Гамбург тюрьмасига қамаб қўйилган.

Жамият президиумининг а'зоси Вульф Ғарбий Германияни ремилитаризация қилиш ҳақида ва Ғарбий Германияни ғарбий давлатларнинг ҳарбий пактлари системасига бир томонлама қўшиш тўғрисида Парижда шартномалар имзолангачлиги муносабати блан герман-совет дўстлиги ойлигининг аҳамиятини уқтириб ўтди. Совет ҳукумати, деди у, немис халқининг миллий масаласини ҳал этиш ишида унга доимо ўз ёрдамини таклиф қилиб келди ва Совет Иттифоқининг кейинги нотаси буни яна та'кидлади. Вульф ўз сўзининг охирида герман-совет дўстлиги жамиятининг орзуси рўёбга чиқади деб ишонч билдирди.

Норвегия жамоатчилиги Совет Армияси томонидан Шимолий Норвегия озод қилинганига 10 йил тўлганлигини нишонлади

ОСЛО, 28 октябрь. (ТАСС). Вилоятлардаги матбуот Совет Армияси томонидан Шимолий Норвегия озод қилинган кунга ўн йил тўлганлиги муносабати блан Норвегиянинг турли шаҳарларида 24 октябрьда митинглар бўлиб ўтганлиги тўғрисидаги хабарларни э'лон қилмоқда. «Бергенс тиденде» газетасининг хабар беришича, 24 октябрьда Берген яқинидаги Лаксевогда дафн қилинган совет жангчиларининг биродорлик қабристонида митинг бўлган. Митингда «Норвегия-СССР» жамиятининг Бергендаги бўлими раиси доктор Салве Сульхейн нутқ сўзлаган.

«Ставангерен» газетасининг хабар беришича, Совет Армияси томонидан Шимолий Норвегия озод қилинганлигининг ўн йиллиги байрами муносабати блан 24 октябрьда Ставангерда Эйганес қабристонида совет жангчилари хотирасига қурилган ёдгорлик ёнида митинг бўлган. Ставангер бургомистери Финн Брудал ўз нутқида норвеж халқининг совет халқи блан дўстлик алоқаларини мустаҳкамлашни истаганлигини айтган. Брудал Совет Армияси гитлерчи босқинчилар устидан қилинган ғалабага катта ҳисса қўшганлиги учун Совет Армиясига норвеж халқи номидан ташаккур изҳор қилган. «Ўша вақтда рўй берган воқиалар, — деган Брудал, — Совет Иттифоқи блан Норвегия ўртасида бундан буёнги дўстона муносабатларнинг гарантияси бўлиб хизмат қилмоғи лозим». Митингда совет шоири Е. Долматовский ҳам нутқ сўзлаган.

Совет жангчилари хотирасига қурилган ёдгорлик ёнига гулчамбарлар қўйилган.

Румыния ишчи партияси МҚ пленуми

БУХАРЕСТ, 28 октябрь. (ТАСС). Бугун газеталарда Румыния ишчи партияси Марказий комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленуми ҳақидаги ахборот э'лон қилинди.

Пленум кузги экишни, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш ва сотиб олишни ўтказиш соҳасида партия ташкилотларининг вазифаларини муҳокама қилган ва тегишли қарорлар чиқарган.

Румыния ишчи партияси Марказий комитетининг пленуми партия ташкилотлари ва партия активи мазкур вазифаларни муваффақиятли бажаришга барча давлат ва жамоат органларини сафарбар қилиш юзасидан бўлган ишларни кенгайтириб юборишлари лозимлигини назарга олиб, бирқанча партия ташкилотларининг илтимосига биноан, партия с'ездини ана шу ишларни туғаллагандан кейингина ўтказишга қарор қилди.

Пленум партия ташкилотларига с'ездга тайёргарлик кўриш вақтида омма ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларни кучайтириш мажбуриятини ҳамда меҳнаткаш халқнинг турмуш даражасини юксалтириш мақсадида саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотини кўпайтириш учун социалистик мусобақани кенг қизитиб юбориш мажбуриятини юклади.

БМТ Бош Ассамблеясининг IX сессияси

СИЁСИЙ ҚОМИТЕТДА

НЬЮ-ЙОРК, 28 октябрь. **(ТАСС махсус мухбири).** Сиёсий комитетнинг кеча эрталабки ва кундузги мажлисларида қурол-яроғларни камайтириш ва ялпи қирғин қуролини тақиқлаш масаласи юзасидан бўлган умумий дискуссия вақтида тақдим этилган резолюция проектларини муҳокама қилиш давом этди.

Канада делегациясининг бошлиғи Мартин Канада, Франция, Совет Иттифоқи, Буюк Британия ва Қўшма Штатлар номидан бу делегацияларнинг топширувига биноан резолюция проекти тақдим этди. Бу резолюция проектида, Ҳиндистон резолюция проекти «тегишли равишда кўриб чиқиш учун» қуролсизланиш комиссиясига топширилсин, деб, шунингдек Сиёсий комитетнинг Ҳиндистон резолюция проекти муҳокама қилинган мажлисларнинг протоколлари ҳам ахборот учун қуролсизланиш комиссиясига топширилсин деб таклиф этилади.

Ҳиндистон вакили Менон бу хил процедурага рози бўлди ва ўз делегацияси бу масала юзасидан беш мамлакат резолюциясини ёқлаб овоз беражагини айтди.

Сўнгра сўзга чиққан Англия делегати Диксон ўз нутқида мувофиқлаштирилган масалаларга эмас, балки Совет Иттифоқи блан ғарбий давлатларнинг позициялари ўртасидаги ихтилофларга кўпроқ зўр берди. Масалан, у, Совет Иттифоқининг Қўшма Штатлар тақдим этган «иш ҳужжати»ни рад этганлиги қуролсизланиш комиссиясида нуқтаи назарларни бундан кейин мувофиқлаштирилган вақтда қўшимча қийинчиликлар туғдириши мумкин, деди.

Сўнгра совет делегациясининг бошлиғи А. Я. Вишинский сўзлади. Вишинский Диксоннинг мулоҳазаларига жавоб бериб айтдики, совет делегацияси, ихтилофлар мавжуд бўлишига қарамай, ҳозирги вақтда қийин вазифаларни бундан буён биргаликда ҳал этиш учун йўл очилаётир деб ҳисоблайди ва бошқа шерикларимиз ҳам мавжуд қийинчиликларни енгишга ёрдам берадиган тарзда иш кўрадилар, деб кутади. Келишилган умумий негиз мавжуд бўлганда бу бемалол мумкин. Ана шундай негиз сифатида, ма'лумки 1954 йил 25 майдаги Америка «иш ҳужжати» эмас, балки инглиз-француз таклифлари қабул қилинди. Англия делегатининг нутқидан эса, ана шундай негиз сифатида Америка «иш ҳужжати» қабул қилинган деб тушиниш мумкин.

Диксон, Буюк Британия бундан буён битимга келиш учун бор куч-қувватини сарфлайди, деб айтган эди. Вишинский Диксоннинг ана шу баёноти муносабати блан уқтириб ўтдики, совет делегацияси ҳам халқларнинг тинчлигини ва хавфсизлигини та'минлаш мақсадида мақбул негизда битимга келишда муваффақиятга эришиш учун бор куч-қувватини сарфлайди.

Вишинский шу нарсани яна кўрсатиб ўтдики, беш буюк давлатнинг қурол-яроғларни учдан бир қисми миқдорида камайтиришлари тўғрисида СССР тақдим этган таклиф бу йўлда қилинадиган биринчи қадам сифатида муҳим тадбирдир, қурол-яроғларни бундан кейин яна камайтирган вақтда турли факторларни ва айрим мамлакатларнинг хусусиятларини назарга олиб, айрим мамлакатлар учун ва қўшинларнинг айрим турлари учун қурол-яроғлар даражаси белгиланади.

Вишинский муҳокама қилинаётган резолюция проектлари ҳақида сўзлаб, Австралия резолюция проектига қарши чиқди. Австралия резолюция проектида, секретариатга шундай ҳужжатни тузиш таклиф этилсинки, бунда қуролсизланиш проблемасининг турли аспектлари бўйича буюк давлатларнинг позициялари баён қилинсин, деб таклиф этилади.

Франция, Греция, Югославия, Ливан ва Бирма вакиллари ҳам Австралия резолюция проектига қарши чиқиб, Вишинскийнинг э'тирози ва хулосаларига қўшилдилар.

Ироқ, Туркия, Филиппин делегатлари ва гоминданчи Австралия резолюциясини қувватладилар.

Сальвадор вакили резолюция проекти тақдим этди. Бунда, Австралия резолюция проекти овозга қўйилмасдан қуролсизланиш комиссияси муҳокамасига топширилсин, деб таклиф қилинади.

Кундузги мажлиснинг охирида резолюциялар овозга қўйилди. Канада, Франция, Совет Иттифоқи, Англия ва Қўшма Штатлар делегациялари биргаликда таклиф этган резолюция, я'ни «Ҳамма қуролли кучларни ва ҳамма қурол-яроғларни тартибга солиш, чеклаш ва мувофиқ равишда камайтириш: қуролсизланиш комиссиясининг доклади» деган масала ва «Қурол-яроғларни камайтириш ва атом, водород қуролини ҳамда ялпи қирғин қуролининг бошқа турларини тақиқлаш масаласи юзасидан халқаро конвенция (шартнома) тузиш ҳақида» деган масала юзасидан таклиф этилган резолюция Сиёсий комитетнинг ҳамма а'золари томонидан бир овоздан қабул қилинди. Шу муносабат блан раис Уррутиа (Колумбия) комитет номидан АҚШ, Англия, СССР, Франция ва Канада делегацияларини эришилган муваффақият блан қутлади, бу муҳим масала юзасидан комитетда бир овоздан қабул қилинган резолюциянинг катта сиёсий аҳамиятини та'кидлаб ўтди. Беш мамлакатнинг Ҳиндистон резолюция проектини қуролсизланиш комиссияси муҳокамасига топшириш тўғрисидаги бошқа бирлашган резолюцияси 58 овоз блан қабул қилинди. Фақат гоминданчи қарши овоз берди.

Сальвадор делегацияси таклиф этган резолюция 47 овоз блан қабул қилинди, саккиз делегация бетараф қолди. Сальвадор резолюцияси қабул қилинганлиги муносабати блан Австралия резолюция проекти овозга қўйилмади. Сиёсий комитет 29 октябрьда бўладиган келгуси мажлисида кун тартибидаги бундан кейинги моддани — коллектив тадбирлар деб аталган тадбирлар масаласини муҳокама қилабошлайди.

ҲИНДИСТОН КИНЕМАТОГРАФИЯ АРБОБЛАРИ СОВЕТ ИТТИФОҚИГА ҚИЛГАН САФАРЛАРИДАН ҚАЙТИБ КЕЛДИЛАР

ДЕҲЛИ, 28 октябрь. (ТАСС). Ҳиндистон кинематография арбобларининг делегацияси Совет Иттифоқига қилган сафаридан кеча Бомбейга қайтиб келди. Делегацияни кутиб олиш учун аэродромда 5 мингдан кўпроқ киши тўпланди.

Делегация а'зоси машҳур кино артисти Радж Капур тўпланганлар олдида нутқ сўзлаб, ҳинд кинофильмлари фестивали Совет Иттифоқида қандай катта муваффақият блан ўтканлиги тўғрисида сўзлаб берди. У совет кинематография арбоблари иккала мамлакат ўртасида кинематография соҳасидаги алоқани янада ривожлантириш ишида тўла ҳамкорлик қилишни таклиф этганликларини айтди.

Капур, ҳинд фильмларини рус тилига таржима қилиш шунчалик муваффақиятли чиққанки, ҳинд артистлари гўё русча гапиргандек таассурот қолдиради, деди. У, фестиваль вақтида ҳинд фильмлари Совет Иттифоқининг 5.000 кинотеатрида кўрсатилганлигини ҳам айтди.

АДЕНАУЭР ВАШИНГТОНГА КЕЛДИ

ВАШИНГТОН, 28 октябрь. (ТАСС). Ғарбий Германия канцлери Аденауэр президент Эйзенхауэр блан ва давлат секретари Даллес блан музокаралар олиб бормоқ учун кеча Америка ҳарбий самолётида Вашингтонга келди.

Ўрта Шарқ агрессив блоки тузиш планлари

БАЙРУТ, 28 октябрь. (ТАСС). Ливанда чиқадиган «Жур» газетаси Теҳрондан олинган хабарга асосланиб бундай деб ёзади: Ироқ бош министри Нури Саид яқинда Туркияда бўлган вақтида «Туркия-Ироқ-Эрон-Покистон мудофаа иттифоқи» тузиш планини таклиф этган. Бу иттифоқ АҚШ ва Англия блан боғланган бўлиши лозим.

Нури Саиднинг планини АҚШ давлат секретари Даллес ма'қуллаб кутиб олган. Даллес Яқин Шарққа бориш ва бу планни амалга ошириш шартларини ўрганиш ниятидадир.

ЭРОН СЕНАТИ НЕФТЬ ТЎҒРИСИДАГИ БИТИМНИ МА'ҚУЛЛАДИ

ПАРИЖ, 28 октябрь. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг мухбири Теҳрондан хабар беради: Эрон сенати нефть тўғрисида «халқаро» консорциум блан тузилган битимни ма'қуллади. Бу битим бундан илгари мажлис томонидан тасдиқланган эди. 41 сенатор битимни ма'қуллаб, 4 сенатор қарши овоз берган. 3 сенатор овоз беришда бетараф қолган.

АМЕРИКА ИМПЕРИАЛИСТЛАРИНИНГ МЕКСИКАГА ҚАРШИ ФИТНАСИ

БЕРЛИН, 28 октябрь. (ТАСС). «Националь-цейтунг» газетаси кеча Мексикадан олинган хабарни э'лон қилди. Ҳабарда бундай дейилади:

Мексикада Мексиканинг миллий кайфиятдаги кучларига қарши қаратилган катта фитна ташкил қилинмоқда. Фитнанинг ташаббускорлари мамлакат ичидагина эмас. Бу фитна Мексиканинг президенти Руис Кортинесни четлаштириш мақсадини ҳам кузатади, чунки Руис Кортинес усталик блан тактика тутмоқда ва реакционерларнинг фикрича, у реакционерлар талаб қилаётган ташқи ва ички сиёсий йўлни амалга оширишни та'минлайолмайди. Қаршилик кўрсатганларни четлаштирмоқдалар. Мексикали бирнеча ватанпарварларнинг шу жумладан Мексика Коммунистик партияси бош секретари Диснисио Энсинанинг қамоққа олинганлиги бунинг далилидир.

Ҳокимият учун курашда фитначиларнинг икки группаси — илгариги президент Алиманнинг тарафдорлари ва генерал Энрикес Гусманнинг тарафдорлари ўзаро тўқинишмоқдалар. Улар ҳар хил методлар — бўҳтон қилиш ва қуролли террор қўлланмоқдалар, лекин уларнинг ҳар иккала группасининг орқасида айни бировлар турмоқда. Ҳар иккала группа Америка элчихонаси блан ва Гватемаладаги воқиаларда аралашган АҚШ реакцион доиралари блан алоқа боғлаган.

Италияда табиий офат

РИМ, 28 октябрь. (ТАСС). Матбуотда босилган хабарларга қараганда, Салерно вилоятида сув тошқини натижасида 400 га яқин киши ҳалок бўлган.

«Паэзе» газетасининг ёзишича, қирғоқ бўйида аҳоли яшаб турган пунктларга сув тошқини шундай куч блан оқиб келганки, неча-неча минглаб уйни тошқин ичидаги кишилари блан бирга денгизга оқизиб олиб кетган. Салерно шаҳрига айниқса кўп зарар етказилган. Бу шаҳарда бутун бир квартал хароб бўлган, Вьетри деган шаҳарча ҳам кўп зарарланган. Бу шаҳарчада 100 дан ортиқ киши ҳалок бўлган. Аҳоли яшаб турган кўп жойлар ҳозиргача бутун дун'ёдан ажралган ҳолда турипти. Бу жойлар блан фақат геликоптерлар ёрдами блан алоқа қилиб турилипти. «Аванти» газетасининг хабар беришича, Салерно вилоятида фақат битта касалхона бор экан.

Тошкент Модельлар уйида кузги-қишки мавсум кийимлари модаларининг виставкаси очилган. Виставкада эрлар, аёллар ва болалар учун турли хил фасондаги 100 га яқин кийим модалари қўйилган. Айниқса Не'матов, Скородумова, Сергеева каби модельчилар тайёрлаган чиройли модельлар кўпчилик диққатини ўзига тортмоқда. **Суратда:** (чапдан) Модельлар уйининг консультанти О. Вайнштеен ўртоқ Скородумова тайёрлаган модельни виставкага келганларга кўрсатмоқда.

В. Салов фотоси.

Ёш сан'аткорларнинг ижодий ҳисоботи

Ўзбекистон Театр жамияти янги мавсумдаги ўз ишини бошлади. Яқинда дам олиш клубининг биринчи мажлиси бўлди. Бу мажлис Ҳамза номли Ленин орденли ўзбек давлат академик драма театри коллективида тарбияланиб, камолатга эришиб келаётган қобилиятли ёш артистларнинг ижодий ҳисоботига бағишланди. Театрнинг тамоша зали шаҳар ўқучилари, студентлар, Совет Армияси солдатлари ҳамда Тошкент меҳнаткашлари вакиллари блан тўлди. Кечани театрнинг директори, СССР халқ артисти, Сталин мукофотининг лауреати Сора Эшонтўраева очди.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Амин Турдиев ўз докладида театрнинг кекса артистлари 35 йил давомида ортдирган бой ижодий тажрибадан баҳраманд бўлиб, уни ижодий ривожлантираётган ўнлаб ёш сан'аткорларнинг муваффақиятлари ҳақида сўзлади. Докладчи Т. Хўжаев, Л. Бадалова, М. Раҳматуллаева, Я. Абдуллаева, М. Отобоев, И. Маликбоева, С. Зиёвуддинов каби исте'додли ёшларнинг ижодий муваффақиятлари ҳақида гапириб, улар яратган бирқанча образларни таҳлил қилиб берди.

Кечанинг бадиий қисмида театрнинг ёш сан'аткорлари иштирокида «Май тўкилди», «Любовь Яровая», «Навоий», «Ҳамза», «Қутлуғ қон», «Юрак сирлари» спектаклларидан қўйиб берилган айрим парчаларни тамошабинлар зўр қизиқиш блан кўрдилар.

Ёзучилар китобхонлар орасида

Куйбишев район маданият бўлимига қарашли марказий кутубхонада Ўзбекистоннинг 30 йиллик юбилейига тайёргарлик ишлари қизитиб юборилди. Бу ерда китобхонлар ўртасида сиёсий-оммавий ишлар, республиканинг 30 йил ичида эришган ютуқлари тўғрисида қизиқарли суҳбатлар ўтказилмоқда.

Кутубхонанинг ўқиш залидаги «Ўзбек халқининг маданияти ўсмоқда ва гуллаб-яшнамоқда» деган тема асосида ишланган фотомонтаж ҳамманинг диққатини жалб қилмоқда.

Яқинда Ўзбекистон совет ёзучиларидан Сергей Бородин ва Владимир Липко ўртоқлар китобхонларнинг илтимоси блан кутубхонага келиб, китобхонлар блан учрашув ўтказдилар. Шоирлар ўз асарларидан парчалар ўқидилар ва Ўзбекистон ССРнинг 30 йиллик юбилейига атаб қандай янги асарлар ёзаётганликларини айтиб бердилар.

Т. ЎРУНОВ.

КОРХОНАДА ТЕХНИКА ЎҚУВИ

Трикотаж фабрикасида турли техника ўқуви шохобчалари ишлаб турипти. Бу ерда фақат шу йилнинг ўтган ойлари ичидагина 300 га яқин ишчи ўзининг ихтисосини оширди. Шунингдек корхонанинг 20 дан ортиқ мастер ходимлари Москвадаги трикотаж фабрикасида бўлиб қайтдилар. Улар москвалиларнинг меҳнат унумини ошириш ва маҳсулот таннархини камайтириш соҳасида қўлланаётган илғор иш методларини ўрганиб, бу методларни ўз корхоналарида жорий қилмоқдалар.

Мунтазам ишлаётган техника ўқуви фабрика коллективининг меҳнат соҳасида янги ютуқларни қўлга киритиши учун катта ёрдам бермоқда. Ҳозир коллектив дераза пардаси-тюл ишлабчиқаришни ўзлаштирди. Булардан ташқари катта ёшдаги болалар кийимларининг янги турларини тайёрлаш тадбирлари кўрилмоқда.

Қисқа сатрларда

• Сиёсий ва илмий билимларни тарқатучи республика жамияти Совет Ўзбекистонининг 30 йиллик юбилейи кунигача ўқиладиган лекцияларнинг тематик планини тузиб чиқди. Яқинда тарих фанлари кандидати Х. Турсунов жамиятнинг марказий лекторийсида шаҳар аҳолиси учун «Ўзбекистон ССРнинг 30 йиллиги» деган темада лекция ўқиб берди. Бунда шаҳардаги турли саноат корхоналарининг ишчи ва хизматчи ходимларидан юзларча киши қатнашди.

Ў. ТУРДИЕВ.

* * *

• Чиноз районининг маркази кун сайин обод бўлиб, турли маданий-маиший бинолар қад кўтармоқда. Яқинда бу ерда сабзавот дўкони, газета-журналлар сотадиган киоска ва сартарошхона қурилиб фойдаланишга топширилди. Райондаги «Коммуна» сельпо правлениеси учун 3 хонали бино ҳамда 5 хонадан иборат омбор биноси ҳам қурилди. Шу кунларда 300 ўринли чойхона, саноат ва озиқ-овқат моллари сотадиган магазин биноларининг қурилиши бошланиб кетди.

С. МЎМИНОВ.

* * *

• Бекобод районидаги 11-нчи мактаб ҳузурида бадиий ҳаваскорлар тўгараги ташкил этилиб, чолғу асбоблари сотиб олинди. Бунга мактабнинг 30 дан ортиқ ўқучиси қатнашмоқда. Тўгаракка раҳбарлик қилаётган Ким Николай ҳаваскор ижрочиларга «Совет Иттифоқи Гимни», «Партия — етакчимиз», «Теримчи қиз қўшиғи» каби қўшиқларни нота асосида ўргатди.

Т. ИМОМХЎЖАЕВ.

Покистон иқтисодий делегацияси а'золарининг бир группаси Тошкентга келди

Ҳозирги вақтда Совет Иттифоқида бўлиб турган Покистон иқтисодий делегацияси а'золарининг бир группаси 29 октябрьда Тошкентга келди.

Меҳмонлар Ўзбекистон саноати ва қишлоқ хўжалиги блан танишадилар.

(ЎзТАГ).

Об-ҳаво ма'лумоти

Тошкент об-ҳаво бюросининг берган ма'лумотига қараганда, бугун Тошкентда ва областьда ҳаво бироз булутланиб туради. Ёғингарчилик бўлмайди. Температура кундузи 19—21 даража иссиқ бўлади.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ТЕАТРЛАРДА

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 30/Х да кечқурун, 31/Х да кундуз ва кечқурун **Май тўкилди.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 30, 31/Х да РСФСРда хизмат кўрсатган артист **А. Н. Кориловнинг хайрлашув гастрольлари.** Атракцион — **«Ўргатилган ҳинд филлари ва туялар».** Тамоша кеч соат 8 да бошланади.

КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА», НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «ЁШ ГВАРДИЯ», «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» — янги ҳинд бадиий фильми **Довул.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 10, кундуз 12 ва 2 да **Милтиқли киши.**

ПУШКИН номли — **Икки бигха ер.**

НАВОИЙ номли — кундуз **Тоғлар орасидаги застава.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ДРАМА ВА КОМЕДИЯ ТЕАТРИДА

1954 йил 4 ноябрьда

МАВСУМНИНГ ОЧИЛИШИ

4/XI да — **Муқимий.**

5/XI да — **Фарҳод ва Ширин.**

6/XI да — **Тоҳир ва Зуҳра.**

Билетлар ҳозирдан театр кассасида сотилмоқда.

Бобожонов кўчаси, 26-нчи уйда турувчи **Абдужалил Абдусаматовнинг** шу уйда туручи Раҳбар Ҳасановадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 3-нчи участка халқ судида кўрилади.

«Средазшахтострой» трестининг Тошкент қурилиш бошқармасига

МОТОВОЗЧИ КЕРАК

Ишҳақи ўзаро келишилади.

Мурожаат учун адрес: Қизил партизан кўчаси, 1-нчи уй, телефон — 34-282 10-нчи трамвайнинг («Рабочий городок» остановкаси).

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136, Пропаганда бўлими — 157. Совет қурилиши бўлими — 132. Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва сан'ат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135. Саноат ва транспорт бўлими — 132, Хатлар бўлими — 132 Секретариат — 34048, Э'лонлар бўлими — 38142

Р. 07961. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1477.